

PROJEKTIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

**PLAN GOSPODARENJA
OTPADOM OPĆINE KAPELA
ZA RAZDOBLJE OD 2018.
DO 2023. GODINE**

OPĆINA KAPELA

*Bilogorska 90
43 203 Kapela*

DLS d.o.o.

HR - 51000 Rijeka
Spinčićeva 2.

OIB: 72954104541
MB: 0399981

Tel: +385 51 633 400
Tel: +385 51 633 078
Fax: +385 51 633 013
E-mail: info@dls.hr;
info.ozo@dls.hr
www.dls.hr

Travanj, 2018.

NARUČITELJ: OPĆINA KAPELA, Bilogorska 90, 43 203 Kapela

PREDMET: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KAPELA ZA RAZDOBLJE
OD 2018. DO 2023. GODINE

**OZNAKA
DOKUMENTA:** RN2018/0023

IZRAĐIVAČ: DLS d.o.o. Rijeka

VODITELJ IZRADE: Igor Meixner, dipl.ing.kem.tehn.

SURADNICI: Hrvoje Pandža mag.ing.traff.

Nikolina Bakšić mag.ing.geol., CE

Karlo Fanuko ing.el.

Anita Kulušić mag.geol.

Zrinka Valetić dipl.ing.biol.

Hana Radovanović ing.el.

Zoran Poljanec mag.educ.biol.

Josipa Zarić struč.spec.ing.sec.

Daniel Bukvić mag.ing.aedif.

mr.sc. Indira Aurer
Jezerčić dipl.ing.kem.teh.

DATUM IZRADE: Travanj, 2018.

M.P.

DLS
d.o.o. RIJEKA

Odgovorna osoba

Igor Meixner, dipl.ing.kem.tehn.

Ovaj dokument u cijelom svom sadržaju predstavlja vlasništvo Općine Kapela, te je zabranjeno kopiranje, umnožavanje ili pak objavljivanje u bilo kojem obliku osim zakonski propisanog bez prethodne pismene suglasnosti odgovorne osobe Općine Kapela

Zabranjeno je umnožavanje ovog dokumenta ili njegovog dijela u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez prethodne suglasnosti ovlaštene osobe tvrtke DLS d.o.o. Rijeka.

SADRŽAJ

1	<u>UVOD</u>	9
1.1	ZAKONSKI OKVIRI GOSPODARENJA OTPADOM	10
1.1.1	STRATEGIJA GOSPODARENJA OTPADOM RH	10
1.1.2	OCJENA KONHERENTNOSTI CILJEVA – POTPUNA PROVEDBA ZAKONODAVSTVA EU O OTPADU	11
1.1.3	ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM I USKLAĐIVANJE CILJEVA	13
1.1.4	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM RH ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE	14
1.2	GOSPODARENJE OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI – OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE	17
2	<u>ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE KAPELA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA</u>	21
2.1	OSNOVNI PODACI O OPĆINI KAPELA	21
2.2	ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE KAPELA	26
2.2.1	PRIKUPLJANJE, ODVOZ I ZBRINJAVANJE KOMUNALNOG OTPADA	26
2.2.2	PRIKUPLJANJE I ZBRINJAVANJE POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA	31
2.2.3	SUSTAV NAPLATE	31
2.2.4	IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	33
2.2.5	AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	33
2.2.6	ANALIZA OBVEZA OPĆINE KAPELA	33
2.3	OCJENA POSTOJEĆEG STANJA GOSPODARENJA OTPADOM U OPĆINI KAPELA	41
2.4	CILJEVI I MJERE GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KAPELA	41
3	<u>PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA</u>	43
3.1	VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA I ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA	43
3.2	ODLAGANJE OTPADA	46
3.3	OSTVARIVANJE CILJEVA	46
3.3.1	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM (C.1)	46
3.3.2	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA (C.2)	50
3.3.3	SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM ODBAČENIM U OKOLIŠ (C.3)	50
3.3.4	KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI (C.4)	51

<u>4</u>	<u>PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM.....</u>	<u>52</u>
4.1	PODACI O POSTOJEĆIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	52
4.2	PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	52
4.2.1	RECIKLAŽNO DVORIŠTE	52
4.2.2	RECIKLAŽNO DVORIŠTE ZA GRAĐEVNI OTPAD	56
4.2.3	MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE	57
4.3	STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	58
<u>5</u>	<u>PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU.....</u>	<u>59</u>
<u>6</u>	<u>MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....</u>	<u>60</u>
<u>7</u>	<u>OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA</u>	<u>66</u>
7.1	OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM.....	66
7.2	MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM	67
7.3	MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	70
<u>8</u>	<u>MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA</u>	<u>72</u>
<u>9</u>	<u>MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA</u>	<u>73</u>
<u>10</u>	<u>POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....</u>	<u>74</u>
<u>11</u>	<u>ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....</u>	<u>75</u>
<u>12</u>	<u>ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA</u>	<u>79</u>
<u>13</u>	<u>POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE</u>	<u>81</u>

KRATICE – POJAŠNJENJA

BBŽ	Bjelovarsko-bilogorska županija
CGO	Centar za gospodarenje otpadom
EE otpad	Električni i elektronički uređaji i oprema
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HV	Hrvatske vode
JLS	Jedinica lokalne samouprave
MBO	Mehaničko – biološka obrada
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
PET	Polietilen tereftalat
PGO	Plan gospodarenja otpadom
PGO RH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 03/17)
PPU	Prostorni plan uređenja
POSAM	Posebna sabirna mjesta
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
SG BBŽ	Službeni glasnik Bjelovarsko-bilogorske županije
SG OK	Službeni glasnik Općine Kapela
ZO	Zaštita okoliša
ZOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)

KLJUČNI POJMOVI – POJAŠNJENJA

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradivi otpad.

Biootpad je biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Divlje odlagalište je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada je prikupljanje tog otpada na području Općine Kapela putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada na odlagalište neopasnog otpada „Doline“.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11., Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- a) interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
- b) odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
- c) iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih po okoliš.

Onečišćivač je svaka pravna ili fizička osoba čije djelovanje posredno ili neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Otpad iz gospodarstva je otpad koji nastaje kod obavljanja poslovne i druge djelatnosti, te rada ustanova, udruga i dr. organizacija.

Posuda za otpad je tipizirana posuda s kotačima zapremine 120, 240 i 1.100 litara izrađena po normi EN840.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Sanacija onečišćenog tla je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Spremnik za otpad (kontejner) je tipizirani metalni ili plastični zatvoreni spremnik zapremine 5 do 10 m³.

Sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Tipska vreća davatelja je doplatna plastična vreća kroz čiju se nabavnu cijenu plaća sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada koji prelazi volumen posude za otpad. Korištenje tipske vreće je namijenjeno isključivo za zbrinjavanje viška miješanog komunalnog otpada koji se nije mogao zbrinuti u obveznim posudama ili spremnicima za otpad.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

1 UVOD

Okvir za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, s jasno propisanim obavezama, odgovornostima i mehanizmima kontrole, postavljen je donošenjem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) (u nastavku ZOGO). Navedenim se zakonom područje upravljanja tokovima otpada u RH u cijelosti usklađuje s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. ZOGO donio je Hrvatski sabor na sjednici koja je održana 15.7.2013. godine i njime se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš tako da se njegove količine u nastanku i/ili proizvodnji smanjuju te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz iskorištavanje vrijednih svojstava otpada. Odredbe ZOGO utvrđuju sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva, načela, ciljeve i način gospodarenja, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom te nadležnosti i obveze pri tome, a zatim i lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom. Kako je spomenuto, njime se u hrvatski pravni poredak prenosi više direktiva EU iz područja otpada i gospodarenja njime te utvrđuje okvir za provođenje više europskih uredbi i odluka.

Uz usklađivanje s pravnom stečevinom EU, RH provodi i profiliranje nacionalnih strateških prioriteta u skladu s relevantnim strategijama EU. EU je 2011. godine, kao dio razvojne strategije Europa 2020., donijela i dokument pod nazivom Resursno učinkovita Europa – Vodeća inicijativa strategije Europa 2020. (Europska komisija, 2011.). Središnji je aspekt te inicijative prelazak s postojećeg linearnog na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produljivanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Uspjeh strategije Europa 2020. u velikoj mjeri ovisi o sposobnosti država članica EU da osiguraju svoju ulogu u provedbi potrebnih reformi na nacionalnoj razini, putem Kohezijskih fondova. Donošenje Plana gospodarenja otpadom RH je osnovni uvjet potreban za korištenje sredstava Kohezijskog fonda, u iznosu od 475 milijuna eura, do 2020. godine, namijenjenih za postizanje ciljeva propisanih direktivama EU, koje uređuju postupanje s otpadom, te Direktive Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.).

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17) određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpadom. Također, određuju se mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru RH.

1.1 Zakonski okviri gospodarenja otpadom

Polazni dokumenti u planiranju sustava gospodarenja otpadom na svim razinama u Republici Hrvatskoj su Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN130/05) koju je Hrvatski sabor donio 14. listopada 2005. temeljem članka 8. Zakona o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06 i 60/08).

Usklađivanjem nacionalnih propisa s europskom pravnom stečevinom, odnosno usvajanje europskih standarda u području zaštite okoliša te gospodarenja otpadom, u proteklom je razdoblju doprinijelo značajnim izmjenama gore navedenog zakonodavnog okvira, a kako je opisano u nastavku.

1.1.1 Strategija gospodarenja otpadom RH

Ciljevi koje je Strategija definirala u području gospodarenja otpadom su strateški i kvantitativni izbor koji polazi od temeljnih načela i shvaćanja kako postoji hijerarhija u samom sustavu gospodarenja otpadom. Ostvarivanje strateških ciljeva jamči jačanje sustava i njegovo funkcioniranje, a kvantitativni ciljevi određuju dinamiku ostvarivanja strateških ciljeva.

Strategijom se utvrđuju sljedeći strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetska oporabu otpada;
2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (izbjegavanje, vrednovanje – uporaba, odlaganje): stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava;
3. Smanjivanje rizika od otpada;
4. Doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj;
5. Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom.

Strategijom su utvrđeni kvantitativni ciljevi koji određuju dinamiku ostvarivanja strateških ciljeva, a prikazani su sljedećim tablicama 1. – 3. Rokovi su utvrđeni s pretpostavljenim vremenskim pomacima u odnosu na regulativu EU.

Tablica 1. Kvantitativni ciljevi za količine otpada

CILJEVI	UDIO (%) / GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Stanovništvo obuhvaćeno organiziranim skupljanjem komunalnog otpada	80	85	90	95	99
Količina odvojeno skupljenog i recikliranoga komunalnog otpada	6	8	12	18	25
Količina obrađenoga komunalnog otpada	2	10	20	25	30
Količina odloženoga komunalnog otpada	95	80	68	58	45
Količina odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada od količine	95	85	75	55	35

CILJEVI	UDIO (%) / GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.

proizvedene 1995.

Do 2025. predviđa se gotovo potpuni obuhvat stanovništva organiziranim skupljanjem komunalnog otpada, znatan rast recikliranog i obrađenoga komunalnog otpada i bitno smanjivanje odloženoga komunalnog i biorazgradivog otpada.

Tablica 2. Kvantitativni ciljevi za odlagališta otpada

CILJEVI	GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Regionalni centri za gospodarenje otpadom	0	1 – 2	2 – 3	3	4
Županijski centri za gospodarenje otpadom	0	3 – 7	7 – 10	10 – 14	14 – 21
Službena odlagališta*	187	100	50	30	14 – 21
Udio saniranih odlagališta (% od broja ustanovljenog 2000.)	5	65	75	85	100

*) Grupu „službena odlagališta“ čine sljedeće kategorije iz Noveliranog katastra odlagališta otpada u RH: legalna odlagališta, odlagališta u postupku legalizacije, službena odlagališta, dogovorna odlagališta.

Tablica 3. Kvote uporabe i recikliranja nekih vrsta otpada

OTPAD	ROK	KVOTA (% TEŽINE)	
		OPORABA	RECIKLIRANJE
Ambalažni otpad	2010.	50 – 60	25 – 45
	2015.	65	55 – 60
Otpadna vozila	2015.	85	80
	2025.	95	85
E-otpad 4 kg/stan/god	2015.	70 – 80	50 – 85
Otpadne gume vozila	2010.	70 – 80	60 – 70
	2015.	90	70
Otpadna ulja	2010.	90	-

1.1.2 Ocjena konherentnosti ciljeva – potpuna provedba zakonodavstva EU o otpadu

Općim se programom djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” te *Desetogodišnjom razvojnom strategijom Europa 2020 EU* planira provedba mjera kako bi se gospodarstvo Unije preobrati na ono kružno - resursno učinkovito, zeleno i konkurentno. Sedmim se programom djelovanja za okoliš osigurava također da se do 2020., između ostalog, otpadom sigurno upravlja kao resursom. Potpuna provedba zakonodavstva EU o otpadu uključivat će primjenu hijerarhije otpada u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.) i učinkovito korištenje tržišnih instrumenata i drugih mjera kako bi se osiguralo:

1. da je odlaganje ograničeno na preostali otpad (tj. onaj koji se ne može reciklirati i oporabiti), uzimajući u obzir odgode;
2. da je obnavljanje energije ograničeno na materijale koji se ne mogu reciklirati,

3. da se reciklirani otpad koristi kao glavni, pouzdani izvor sirovina za Uniju, razvojem kruženja netoksičnih materija; da se opasnim otpadom gospodari na siguran način, a njegovo stvaranje je smanjeno,
4. da su nezakonite pošiljke otpada iskorijenjene, uz strogo praćenje, i
5. da je otpad od hrane smanjen. Provođa se pregled postojećeg zakonodavstva o proizvodima i otpadu, uključujući pregled glavnih ciljeva relevantnih direktiva, na temelju Plana za resursno učinkovitu Europu, kako bi se prešlo na kružno gospodarstvo; te se uklanjaju prepreke na unutarnjem tržištu za ekološki prihvatljivo recikliranje u Uniji.

Kvantitativni ciljevi koji određuju dinamiku ostvarivanja gore navedenih strateških ciljeva EU definirani su sljedećim Direktivama:

DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA O OTPADU I UKIDANJU ODREĐENIH DIREKTIVA (SL L 312, 22. 11. 2008.)

- Uspostava sustava za primarno odvajanje biootpada - rok 2013. godina.
- Uspostava sustava za primarno odvajanje - odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka: papir, metal, plastika i staklo, tekstil, EE otpad, vozila, otpadne gume, građevni i medicinski - rok 2015. godina.
- Priprema (pogoni) za ponovnu uporabu i recikliranje: papir, metal, plastika i staklo (50% od ukupne mase) neopasni građevni otpad (70% od ukupne mase) - rok 2015. godina.

DIREKTIVA VIJEĆA 1999/31/EZ O ODLAGANJU OTPADA (SL L 182, 16. 7. 1999.)

- Smanjenje udjela odlaganja biorazgradivog otpada, do 31. prosinca 2020. godine prema sljedećoj dinamici:
- 75 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2013.,
- 50 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2016.,
- 35 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2020.

Strategija propisuje tek 18% odvojeno prikupljenog otpada 2020. godine, odnosno za 2015. godinu propisuje smanjenje količine odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada za 75% od količine proizvedene 1995. godine. Kako je prethodno navedeno, usklađivanjem nacionalnih propisa s europskom pravnom stečevinom, odnosno usvajanje europskih standarda u području zaštite okoliša te gospodarenja otpadom, u proteklom je razdoblju doprinijelo značajnim promjenama, te prihvaćenjem strožih kriterija te provedbenog perioda u određivanju kvantitativnih ciljeva i postupaka u gospodarenju otpadom. Stoga je, danas, u većem dijelu, Strategija neusklađena s nacionalnim i EU zakonodavstvom.

1.1.3 Zakon o održivom gospodarenju otpadom i usklađivanje ciljeva

ZOGO usklađuje nacionalne propise s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. Kako bi se definiralo smjer održivog gospodarenja otpadom, ZOGO-m se postavljaju sljedeći ciljevi, usklađeni s EU politikom gospodarenja otpadom:

**DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I
VIJEĆA O OTPADU I UKIDANJU ODREĐENIH DIREKTIVA
(SL L 312, 22. 11. 2008.)**

**ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM
(NN 94/13, 73/17)**

Uspostava sustava za primarno odvajanje biootpada - ROK 2013. godina.

Članak 56.

(1) Osoba koja je aktima donesenim temeljem ovoga Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Uspostava sustava za primarno odvajanje - odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka: papir, metal, plastika i staklo, tekstil, EE otpad, vozila, otpadne gume, građevni i medicinski - ROK 2015. godina.

Članak 54.

(2) Do 1. siječnja 2015. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Priprema (pogoni) za ponovnu uporabu i recikliranje: papir, metal, plastika i staklo (50% od ukupne mase) neopasni građevni otpad (70% od ukupne mase) - ROK 2015. godina.

Članak 55.

(1) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

(2) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Smanjenja udjela odlaganja biorazgradivog otpada, do 31. prosinca 2020. godine prema

Članak 24.

sljedećoj dinamici:

-75 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2013.,

- 50 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2016.,

- 35 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2020.

Sanacija postojećeg odlagališta otpada do 31. prosinca 2018. godine.

(1) Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Članak 25.

(1) Najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj iznosi:

1. 1.710.000 tona do 31. prosinca 2013.
2. 1.410.000 tona do 31. prosinca 2014.
3. 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
4. 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
5. 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

(2) Zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017.

1.1.4 Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 3/17) osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2017. – 2022, čiji je temeljni zadatak organiziranje provođenja relevantnih ciljeva Strategije, ali i aktualnih nacionalnih ciljeva usklađenih s politikom gospodarenja otpadom EU, postavljenih za razdoblje 2017. do 2021. godine u RH.

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, Planom se definiraju ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine, te provedbene mjere za ostvarenje ciljeva.

Ciljevima je obuhvaćeno kvalitativno i kvantitativno gospodarenje svim kategorijama otpada, a obuhvaćaju horizontalnu i vertikalnu poveznicu svih dionika u održivom sustavu gospodarenja otpadom.

Donošenje PGO RH važan je preduvjet za korištenje sredstava iz Operativnog programa, stvaraju se preduvjeti za prelazak na kružno gospodarstvo (novim konceptom koji uvažava i razvoj industrije i gospodarstva, ali isto tako vodi brigu o zaštiti okoliša i prirode na razini EU-a).

PGO RH kao najvažnije ističe sprječavanje nastanka otpada, ponovnu uporabu, recikliranje i kompostiranje. Važnije mjere iz PGO RH su odvojeno prikupljanje na kućnom pragu,

uvođenje stimulativnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja otpada prema sastavu i količini te uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada.

Okosnica PGO RH su reciklažna dvorišta, reciklažni centri sa sortirnicama i kompostištima u kojima će se za recikliranje pripremati odvojeno prikupljeni otpad. Za neizgrađene CGO-e potrebno je prilagoditi kapacitet i sadržaje ciljevima PGO RH zbog čega je za svaki od njih potrebno izraditi studiju izvedivosti.

PGO RH je sukladan Okvirnoj direktivi o otpadu. Njime se uređuje dostizanje ciljeva u pogledu odvojenog prikupljanja i recikliranja sastavnih dijelova komunalnog otpada, sastavni dio je Plan sprječavanja nastanka otpada, uvode se mjere za odvojeno prikupljanje na izvoru, selektiranje otpada i poticanje kompostiranja otpada u kućanstvu i na lokalnoj razini.

Neke od najznačajnijih mjera su poticanje odvojenog sakupljanja papira, kartona, metala, stakla, plastike i biootpada, odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu, uvođenje stimulativnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja komunalnog otpada prema sastavu i količini, uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada, poticanje kućnog i komunalnog kompostiranja, izgradnja sortirnica, informatička potpora praćenju tokova otpada i niz edukativno – informativnih mjera.

PGO RH određuje i usmjerava gospodarenje otpadom na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpadom. Također, određuju se mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru RH.

Sukladno ZOGO i PGO RH, a s obzirom na raspodjelu odgovornosti, jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih PGO RH.

Također, jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno ZOGO provoditi PGO RH, što posebice uključuje projekte određene Popisom projekata važnih za provedbu PGO RH.

U tom kontekstu, ciljevi Plana koji se moraju dostići do 2022. godine, a koje je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati/sudjelovati, navedeni su u tablici 4.

Tablica 4. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine

CILJEVI		
1. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2017. godini.
	1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.).
	1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada.
	1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada.
2. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada.
	2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada.
3 SPRIJEČITI NASTANAK DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA		
4. SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM		
5. KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI		

Preduvjeti za ostvarenje navedenih ciljeva definirani su čl. 28 ZOGO kojim su propisane obveze jedinica lokalne samouprave.

Jedna od obaveza JLS je donošenje Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave (u nastavku PGO) za šestogodišnje razdoblje koji mora biti usklađen s odredbama ZOGO-a i PGO RH. Obzirom da se Plan gospodarenja otpadom Općine Kapela izrađuje u 2018. godini, navedeni dokument se izrađuje za šestogodišnje razdoblje, tj. za razdoblje od 2018. do 2023. godine.

Sukladno Članku 21. ZOGO, PGO sadrži najmanje sljedeće:

1. Analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva.

2. Podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva.
3. Podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.
4. Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.
5. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno – informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.
6. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.
7. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.
8. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.
9. Popis projekata važnih za provedbu odredbi PGO.
10. Organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.
11. Rokove i nositelje izvršenja PGO.

Sadržaj se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom, budući da su, sukladno članku 28. ZOGO, gradovi i općine odgovorni za gospodarenje otpadom iz skupine ključnih brojeva otpada 20 (komunalni otpad, otpad iz kućanstava i slični otpad iz ustanova i trgovinskih i proizvodnih djelatnosti) uključujući odvojeno sakupljene sastojke komunalnog otpada.

1.2 Gospodarenje otpadom na lokalnoj razini – obveze jedinice lokalne samouprave

OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

JLS je dužna osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Nadalje, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u obvezi je donijeti program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno Zakonu o

komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15).

Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom dostavlja se Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu (*u daljnjem tekstu: HAOP*), a sadrži osobito:

- opis poslova s procjenom troškova potrebnih za ostvarenje projekata gradnje građevina za gospodarenje otpadom,
- iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o izvršenju navedenoga programa podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga u Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu (*u daljnjem tekstu: HAOP*).

OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Sukladno ZOGO, JLS obvezna je izvršavati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

U pogledu obveze osiguravanja odvojenog prikupljanja otpada, ZOGO utvrđuje obvezu da se otpad koji se smatra posebnom kategorijom mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. S tim u vezi, Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika, staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Također, do 1. siječnja 2020. godine Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

Budući da je 1. studenoga 2017. godine, na snagu stupila Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, broj 50/17), jedinica lokalne samouprave je dužna

u roku od tri mjeseca donijeti odgovarajuće akte, uskladiti važeće akte i uskladiti poslovanje davatelja javne usluge prikupljanja otpada. Pritom će biti potrebno slijedeće:

- odlukom dodijeliti obavljanje javne usluge trgovačkom društvu/javnoj ustanovi koju osniva jedinica lokalne samouprave,
- donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- uskladiti poslovanje davatelja javne usluge,
- uskladiti Odluku o komunalnom redu u dijelu koji se odnosi na skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom s odredbama ZOGO i navedene uredbe,
- donijeti odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.

OSIGURATI SPRJEČAVANJE ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUKLADAN ZOGO TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA

Jedinica lokalne samouprave mora osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način sukladan ZOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada. Sukladno članku 36. mjere za provedbu uključuju:

- uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

OSIGURATI PROVEDBU PLANA

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predstavlja strateški planski dokument najviše razine koji određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom koje ZOGO određuje, kao i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja otpadom, određuje mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i mjere drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom republike Hrvatske.

Po donošenju Plana, jedinice lokalne samouprave dužne su, u okvirima svojih ovlasti, organizirati provedbu propisanih mjera te o provedenim mjerama dostavljati godišnje izvješće jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu.

OSIGURATI DONOŠENJE I PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Temeljem ZOGO, članka 21., jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom za razdoblje primjene od pet godina. Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu

suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Ukoliko je prijedlog Plana gospodarenja otpadom usklađen s odredbama ZOGO, nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost.

Sukladno članku 22. istog zakona, nacrt Plana gospodarenja otpadom JLS objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. JLS izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo JLS te se isti objavljuje u službenom glasilu JLS.

U okvirima uloge lokalne samouprave, Planovi gospodarenja otpadom imaju ključnu ulogu u uspostavi održivog gospodarenja otpadom. Njihov je cilj pružiti okvir za planiranje te osigurati:

- usklađivanje s politikom i ciljevima gospodarenja otpadom – planovi gospodarenja otpadom, nacionalni kao i lokalni/regionalni, važni su instrumenti koji doprinose primjeni i ostvarivanju politika i ciljeva gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini te na razini Europske unije,
- pregled karakteristika otpada i dostatnog kapaciteta za gospodarenje otpadom – planovi gospodarenja otpadom pružaju pregled tokova otpada i količina kojima je potrebno gospodariti, nadalje, osiguravaju usklađivanje kapaciteta, načina skupljanja te postupanje s otpadom kojim se mora gospodariti,
- kontrolu tehnoloških mjera – karakteristike otpada određuju koje tehnološke mjere treba koristiti za eliminiranje ili smanjenje određenih vrsta otpada,
- pregled ekonomičnosti i potreba za ulaganjima – planovi gospodarenja otpadom omogućavaju navođenje financijskih zahtjeva za skupljanje, obradu otpada, itd.; na temelju tih podataka mogu se utvrditi potrebe za budućim ulaganjima.

OSIGURATI PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU

JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

OSIGURATI MOGUĆNOST PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost nadležnog upravnog odjela jedinice lokalne samouprave.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti Izvješće o provedenim akcijama na svojem području u HAOP do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE KAPELA UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1 Osnovni podaci o Općini Kapela

Ovom točkom dani su osnovni podaci o Općini Kapela, njezinom makro i mikro smještaju, zemljopisne značajke, demografske karakteristike i gospodarska obilježja, te ostali podaci relevantni za problematiku gospodarenja otpadom na području Općine.

Općina Kapela je jedinica lokalne samouprave osnovana 1994. godine. Prostire se na 104,10 km², sa ukupno 2.984 stanovnika u ukupno 26 naselja raštrkanih po brdovitom bilogorskom terenu. Područje Općine ima ukupno 150 km cestovne mreže, od kojih je 29,5 km županijskih cesta, 39 km lokalnih cesta te 81,5 km nerazvrstanih cesta.

Administrativno, Općina Kapela je smještena u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, te je smještena na krajnjem sjeveru županije, na granici sa Koprivničko-križevačkom županijom. Bjelovarsko-bilogorska županija obuhvaća prostor četiri karakteristične zemljopisne cjeline: Bilogoru, rubne masive Papuka i Ravne gore, Moslavačku goru i dolinu rijeke Česme i Ilove.

Općina Kapela bilježi 1025 kućanstava, te se na navedenom području obiteljska domaćinstva bave poljoprivrednom proizvodnjom (kukuruz, pšenica, ječam, itd.), stočarstvom (uzgojem bikova i junica, uzgojem pilića tovljenika i nesilica), te uzgojem svinja.

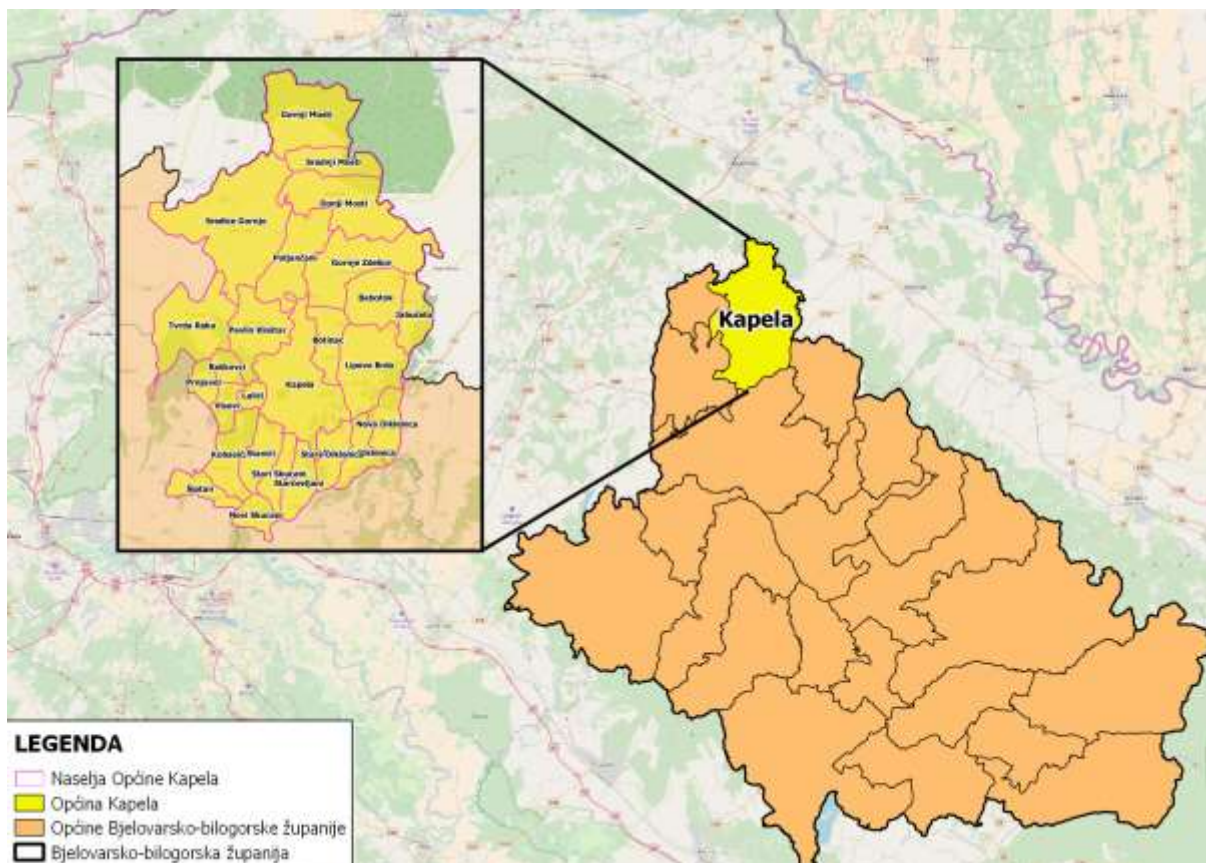
U navedenom području Općine nema razvijene industrije i obrtništva te Općina spada u nerazvijenije općine odnosno u I. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske.

Područje Općine prostire se na površini od 114,10 km² odnosno na 4% ukupne površine Bjelovarsko-bilogorske županije koja iznosi 2.640 km². Prema popisu stanovništva iz 2001. godine zabilježeno je 3.516 stanovnika, tj. prema popisu stanovništva iz 2011. godine zabilježeno je 2.984 stanovnika. Prema navedenim podacima prisutan je negativan prirodni prirast stanovništva od 15% u obziru na popis stanovništva Republike Hrvatske iz 2001. godine.

Tablica 5. Broj stanovnika i površina po naseljima Općine Kapela (Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku, Zagreb)

Naselje	Broj stanovnika	Površina naselja (km ²)
Babotok	112	3,84
Botinac	119	2,61
Donji Mosti	210	6,95
Gornje Zdelice	128	7,22
Gornji Mosti	78	7,38

Naselje	Broj stanovnika	Površina naselja (km ²)
Jabučeta	62	2,45
Kapela	428	9,32
Kobasičari	189	3,32
Lalići	23	8,39
Lipovo Brdo	115	6,18
Nova Diklenica	114	2,47
Novi Skucani	196	1,57
Pavlin Kloštar	152	4,67
Poljančani	79	5,11
Prnjavor	22	1,32
Reškovci	34	1,08
Sredice Gornje	159	1,36
Srednja Diklenica	58	2,19
Srednji Mosti	98	2,85
Stanići	123	2,62
Stara Diklenica	56	2,26
Starčevljani	151	2,42
Stari Skucani	129	1,80
Šiptari	75	1,86
Tvrda Reka	29	6,75
Visovi	45	1,40
Ukupno	2.984	104,10

Slika 1. Položaj Općine Kapela u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (Izvor: Izradio autor)

S obzirom na činjenicu da su glavne gospodarske djelatnosti na području Općine Kapela poljoprivredna proizvodnja i stočarstvo, na opisanom području turizam nije uvelike zastupljen te ne postoji evidentiran podatak¹ o broju dolazaka i noćenja turista u komercijalnim smještajnim kapacitetima na području Općine Kapela.

Na području Općine Kapela ne nalaze se zaštićena područja.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži (NN 124/13 i 105/15) u sjevernom i sjeverozapadnom dijelu Općine Kapela nalazi se područje ekološke mreže (Natura2000) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje (Slika 2). Ciljevi očuvanja predmetnog područja ekološke mreže navedeni su u nižoj tablici:

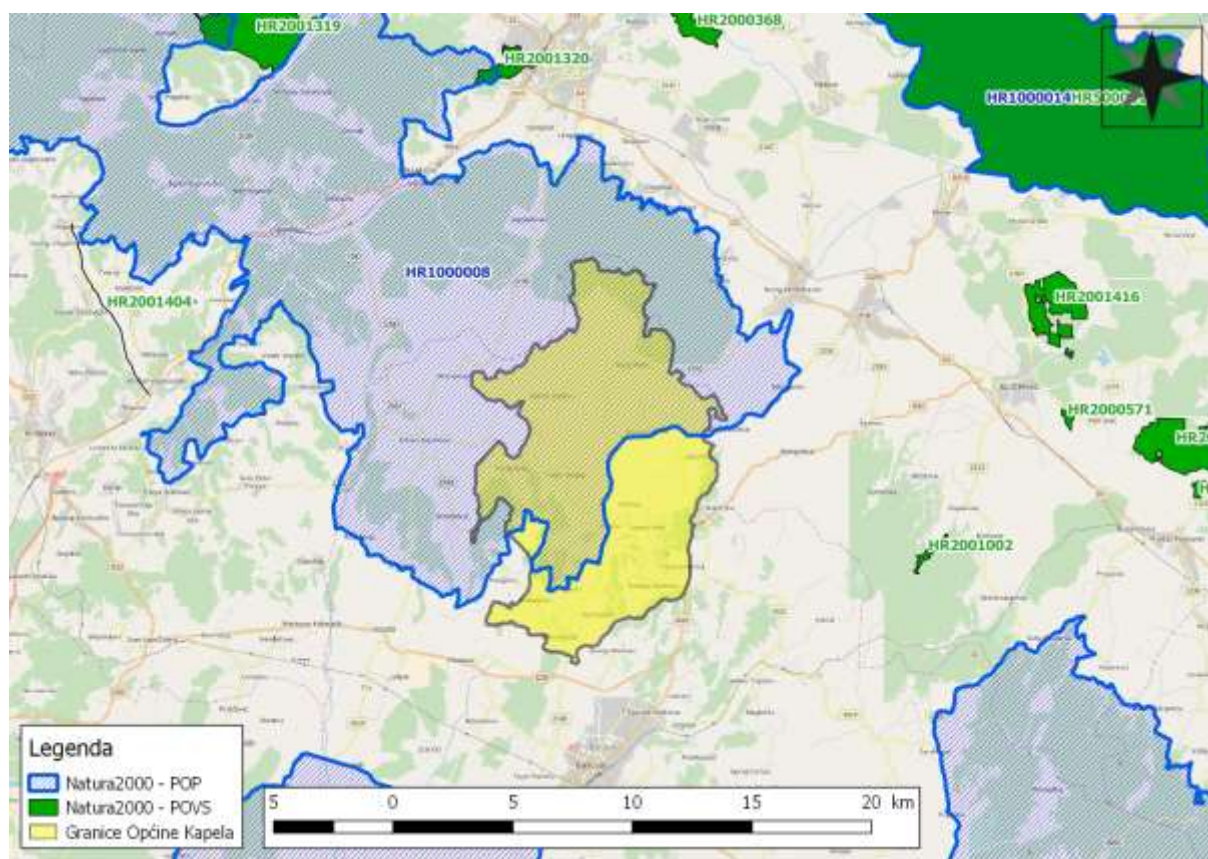
Tablica 6. Ciljevi očuvanja područja ekološke mreže HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje (Izvor: Uredba o ekološkoj mreži (NN 124/13 i 105/15))

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G=gnjezdarica; P=preletnica; Z=zimovalica)
HR1000008	Bilogora i Kalničko gorje	1	<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	G
		1	<i>Ficedula parva</i>	mala muharica	G
		1	<i>Hieraaetus pennatus</i>	patuljasti orao	G

¹ Priopćenje o dolascima i noćenjima turista 2013.-2016., Državni zavod za statistiku

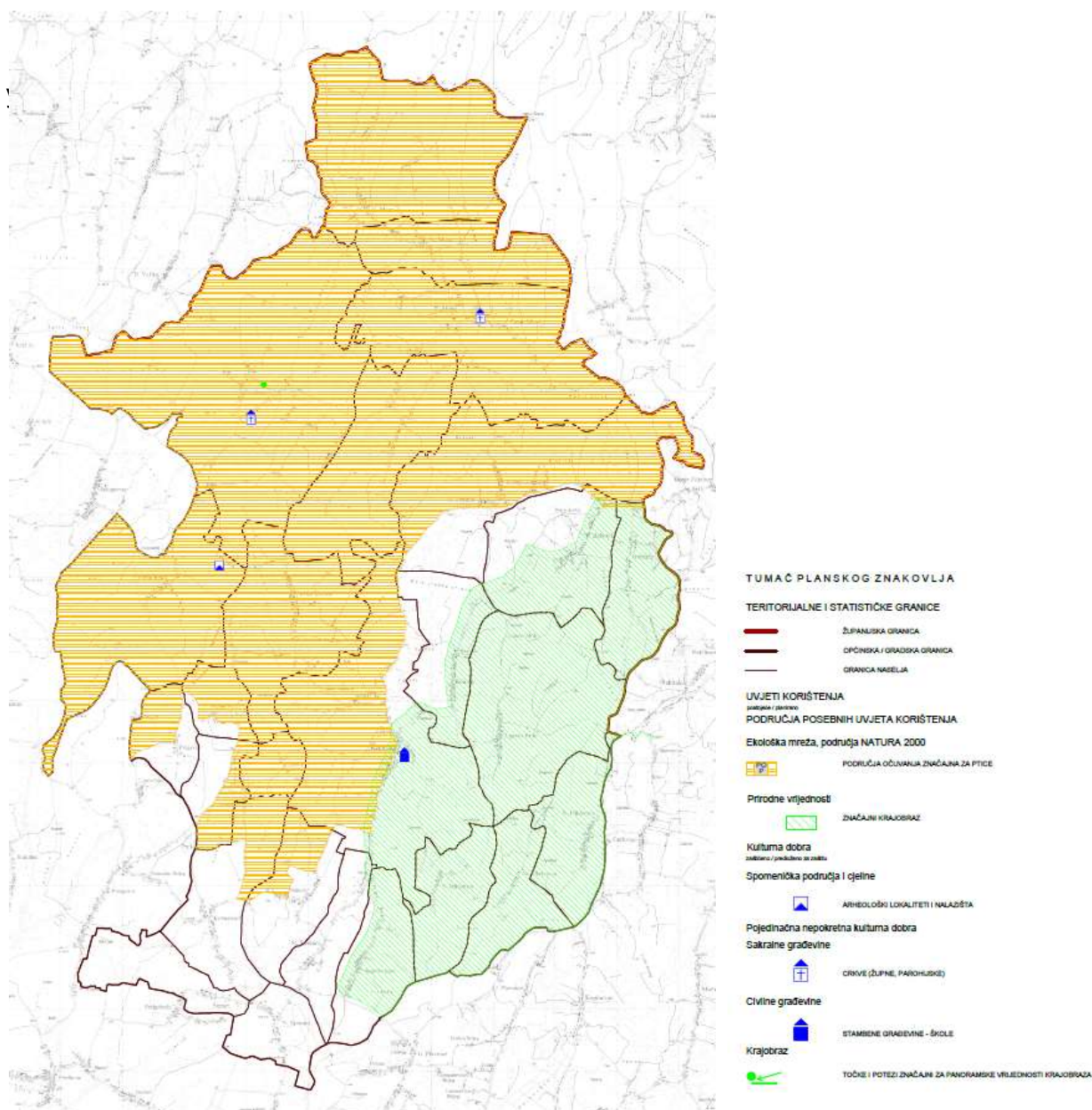
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G=gnjezdarica; P=preletnica; Z=zimovalica)
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G
		1	<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G
		1	<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	G
		1	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	G
		1	<i>Picus canus</i>	siva žuna	G
		1	<i>Strix uralensis</i>	jastrebača	G
		1	<i>Sylvia nisoria</i>	pjegava grmuša	G
		1	<i>Columba oenas</i>	golub dupljaš	G

Slika 2. Prikaz područja ekološke mreže Natura2000 na području Općine kapela

(Izvor: izradio autor)

Prema Prostornom planu uređenja Općine Kapela (SG BBŽ 07/06, 01/14, 06/16) u jugoistočnom dijelu Općine nalazi se osobito vrijedan predjel – značajni prirodni krajobraz kao što je vidljivo na slici (Slika 3).

Slika 3. Prirodne vrijednosti prema Prostornom planu uređenja Općine Kapela (Kartografski prikaz 3.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora)

2.2 Analiza postojećeg stanja sustava gospodarenja otpadom na području Općine Kapela

2.2.1 Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada

Na području Općine Kapela trgovačko društvo Komunalac d.o.o. Bjelovar obavlja prikupljanje, odvoz, zbrinjavanje, gospodarenje i trgovanje otpadom. Komunalac d.o.o. Bjelovar je trgovačko društvo čiji je osnivač i vlasnik Grad Bjelovar, a koje prikuplja komunalni i neopasni proizvodni otpad na području Grada Bjelovara i osam općina nastalih raspadom bivše općine Bjelovar, uključujući i Općinu Veliko Trojstvo.

Osim navedenog Komunalac d.o.o. također obavlja poslove održavanja čistoće, odlaganje komunalnog otpada, druge obrade otpada, oporabe otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom.

Danas komunalnu djelatnost Komunalac d.o.o. Bjelovar obavlja sa 128 zaposlenih djelatnika, koja obuhvaća područja sljedećih jedinica lokalne samouprave:

Tablica 7. Broj kućanstava po pojedinim JLS kojima javnu uslugu prikupljanja komunalnog otpada vrši Komunalac d.o.o. Bjelovar

JLS	Kućanstva
Grad Bjelovar	12.472
Općina Kapela	762
Općina Nova Rača	891
Općina Rovišće	1069
Općina Severin	211
Općina Šandrovac	428
Općina Velika Pisanica	456
Općina Veliko Trojstvo	783
Općina Zrinski Topolovac	157
Ukupno:	17.229

Izvor: Komunalac d.o.o. Bjelovar

Područje obuhvata komunalne djelatnosti Komunalac d.o.o. Bjelovar obuhvaća površinu od 724,59 km² koja obuhvaća područja prethodno navedenih Općina, sa preko 6.307 kućanstava.

Prikupljeni otpad s područja Općine Kapela odvozi se i odlaže na odlagalište „Doline“ kojim upravlja Komunalac d.o.o. Bjelovar. Odlagalište je smješteno oko 5 km jugoistočno od centra grada Bjelovara, između naselja Ždralovi i Stari Pavljani. Najbliže naselje je Mala Prespa na udaljenosti oko 500 m, dok je naselje Stari Pavljani udaljeno oko 1000 m. Na sadašnjoj lokaciji odlagalište je smješteno od 16.11.1998. godine.

Slika 4. Odlagalište neopasnog otpada „Doline“

Lokacija odlagališta otpada „Doline“ je uvala površine približno 9,9853 ha. Maksimalni raspoloživi volumen za odlaganje je oko 570.000 m³, a maksimalna visina je oko 10 m. Predviđeni vijek trajanja odlagališta je 25 godina. Dozvola za gospodarenje otpadom izdana je do 31.12.2022. godine.

U Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, predviđena je izgradnja Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO) na lokaciji odlagališta otpada „Doline“. Za sakupljanje i odvoz otpada Komunalac d.o.o. Bjelovar ima na raspolaganju 12 specijalnih vozila: 7: autosmečara, 1 dvokomorno vozilo za koristan otpad, 2 europresa i 2 autopodizača koji sakupljaju komunalni, neopasni proizvodni i koristan otpad:

Tablica 8. Popis specijalnih komunalnih vozila u vlasništvu Komunalac d.o.o. Bjelovar

MARKA VOZILA	VRSTA VOZILA	KAPACITET	GODINA PROIZVODNJE
Mercedes-Benz 1213	AUTOPODIZAČ	5	1990
Mercedes-Benz 1213	AUTOPODIZAČ	5	1991
Mercedes-Benz Axor 1829 K	AUTOPODIZAČ	10	2009
Mercedes-Benz 2524/ 6X2/ 4	EUROPRES	21,5	1994
MAN TGA C-268120	EUROPRES	21	2012
Mercedes-Benz 1824	AUTOSMEČAR	16	1996
Mercedes-Benz 1824 K	AUTOSMEČAR	16	1999
Mercedes-Benz Atego 1823	AUTOSMEČAR	16,5	2000
Mercedes-Benz Atego 1823	AUTOSMEČAR	16	2003
Mercedes-Benz Axor 1823	AUTOSMEČAR	16	2007
Iveco Stralis 310	AUTOSMEČAR	16	2014
DAF CF 290 FA	DVOKOMORNO	10+5	2015

Izvor: Komunalac d.o.o. Bjelovar

Opća ocjena je da su vozila u dobrom stanju i dobro održavana. Prema dinamici odvoza sva vozila imaju odgovarajuće frekvencije i rute te je za postojeće stanje broj istih dostatan.

SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE KAPELA DIJELI SE NA:

- sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstva;
- sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva
- sustav prikupljanja otpada namijenjenog recikliranju putem zelenih otoka;
- sustav prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada u potpunosti je uspostavljena. Sakupljanje i odvoz komunalnog otpada koji nastaje u kućanstvima kao i otpad od poslovnih subjekata, na području Općine Kapela obavlja Komunalac d.o.o. iz Bjelovara. Člankom 8. Odluke o načinu prikupljanja otpada Općine Kapela („Službeni glasnik Općine Kapela br. 10/17) organiziranom službom odvoza kućnog i glomaznog otpada dužni su se koristiti svi građani i pravne osobe s područja Općine.

Na području Općine postavljeno je 799 plastičnih spremnika zapremnine 120 l za miješani komunalni otpad, 39 spremnika zapremnine (kontejnera) zapremnine 1100 l.

Sakupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada s područja Općine Kapela obavlja se jednom tjedno specijaliziranim vozilima tvrtke Komunalac d.o.o. Bjelovar.

Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstva

Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada zasnovan je na prikupljanju otpada kojeg stanovništvo odlaže u standardne posude čije se veličine razlikuju ovisno o njihovim potrebama. Miješani komunalni otpad iz kućanstva (KBO 20 03 01) prikuplja se u crnim spremnicima.

Individualna domaćinstva odlažu miješani komunalni otpad u posude zapremine 120 l.

Korisnici usluge dužni su tipizirane spremnike na dan prikupljanja i odvoza otpada iznijeti na javnu površinu uz prometnicu, odnosno na mjesto na kojem je moguće isprazniti sadržaj posude u specijalno vozilo za otpad. Korisnici usluga dužni su otpad odložiti u tipizirane spremnike na način da se ista može potpuno zatvoriti. Ukoliko količina otpada premašuje volumen posude, otpad se može odlagati i u tipizirane doplatne vreće za otpad označene logotipom davatelja usluge.

Posude su konstruirane tako da onemogućavaju rasipanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se specijalnim vozilima (auto smećari) zatvorenog tipa, konstruiranim tako da se onemogućavaju rasipanje otpada, te širenje mirisa.

Miješani komunalni otpad se na području općine Kapela organizirano skuplja i odvozi jednom tjedno iz svih 26 naselja (Babotok, Botinac, Donji Mosti, Gornje Zdjelice, Gornje Sredice, Gornji Mosti, Jabučeta, Kapela, Kobasičari, Lalići, Lipovo Brdo, Nova Diklenica, Novi

Skucani, Pavlin Kloštar, Poljančani, Prnjavor, Reškovci, Srednja Diklenica, Srednji Mosti, Stara Diklenica, Stanići, Starčevljani, Stari Skucani, Šiptari, Tvrda Reka i Visovi), odnosno iz 762 od ukupno 1.025 kućanstava na području Općine, što predstavlja 74,34 % kućanstava na području Općine Kapela uzimajući u obzir podatke o broju kućanstava i stanovnika sa posljednjeg popisa stanovništva od 2011. S obzirom na negativne demografske trendove, stvarna pokrivenost uslugom organiziranog sakupljanja i odvoza komunalnog otpada bitno je veća, po našoj procjeni 98 %. Od 2015. godine otpad se s područja cijele općine Kapela odvozi svaki tjedan, jednom tjedno.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva. Otpad se prikuplja u spremnike zapremine 120 l, i u spremnike zapremine 1.100 l.

Sustav prikupljanja otpada namijenjenog recikliranju putem zelenih otoka

Komunalac d.o.o. Bjelovar u suradnji s jedinicom lokalne samouprave, odnosno Općinom Kapela te Bjelovarsko-bilogorskom županijom i FZOEU pokrenulo je organizirani sustav odvojenog sakupljanja otpada putem zelenih otoka. Na području Općine Kapela nalazi se 15 zeleni otok sa po 3 spremnika za otpad od 1100 l na svakoj lokaciji (spremnici za papir, plastiku i metal te staklo), iznimka je 6 lokacija gdje su postavljena samo 2 spremnika za otpad od 1100 l (spremnici za papir i karton, te spremnici za plastiku i metal). Navedeni zeleni otoci postavljeni su na sljedećim lokacijama u naseljima: Kobasičari, Stari Skucani, Kapela (centar), Kapela (Sajmište), Pavlin Kloštar, Poljančani, Donji Mosti, Srednji Mosti, Botinac, Lipovo Brdo, Stara Diklenica, Babotok, Jabučeta, Gornje Zdelice, Visovi.

Zeleni otok je uređeno, ograđeno i pristupno mjesto na javnoj površini gdje se nalaze spremnici (kontejneri) za selektivno odlaganje otpada. Na zelenim otocima postavljeni su sljedeći spremnici za otpad:

- spremnik za odlaganje papira,
- spremnik za odlaganje plastike i metala,
- spremnik za odlaganje stakla.

Zeleni otoci, odnosno spremnici postavljeni na zelenim otocima na raspolaganju su za odlaganje selektiranog otpada svim građanima, neovisno o mjestu stanovanja i to 24 sata dnevno. Na više lokacija na području Općine postavljeni su i spremnici za odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada tvrtke Sirovina d.o.o. (privatni gospodarski subjekti i javne ustanove). Tvrtka Komunalac d.o.o. Bjelovar obavlja uslugu odvojenog prikupljanja otpada prema potrebi tj. prema potpunosti kontejnera.

U tijeku je izgradnja reciklažnog dvorišta na području Općine Kapela, na k.č. 943/1 k.o. Kapela. Na istoj lokaciji u sklopu reciklažnog dvorišta biti će i reciklažno dvorište za građevni otpad. Lokacije zelenih otoka prikazane su na slici (Slika 5).

Tablica 9. Primjeri zelenih otoka na području Općine Kapela

Izvor: Komunalac d.o.o. Bjelovar

Slika 5. Lokacija budućeg reciklažnog dvorišta i lokacije postojećih zelenih otoka na području Općine Kapela (Izvor: Izradio autor)

Sustav prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada

Prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada (KBO 20 03 07) obavlja se na način da građani na određeni dan dovezu glomazni otpad koji se sortira na licu mjesta. Glomazni otpad koji se prikuplja uključuje: drvo (stolice, stolovi, ormari i ostali predmeti od drva...), plastiku (plastični stolovi, stolice, plastične bačve i posude, kanistri...), metale (metalni stolovi, stolice, metalno posuđe, limovi, mehanički aparati, metalni namještaj...) i ostalo (madraci, ležajevi, tekstil, odjeća...).

Općina Kapela planira sakupljati glomazni otpad jednom godišnje.

Krupni (glomazni) otpad s područja Općine Kapela prikupljati će tvrtka Komunalac d.o.o. Bjelovar. Krupni (glomazni) otpad odvozi se putem narudžbi komunalnom poduzeću (Komunalac d.o.o. Bjelovar). S obzirom na obvezu davatelja javne usluge prikupljanja otpada da jednom tijekom kalendarske godine izvrši organizirano prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada, uspostava ove usluge je u postupku.

2.2.2 Prikupljanje i zbrinjavanje posebnih kategorija otpada

ZOGO-om su kao posebne kategorije definirane sljedeće vrste otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili. Osim toga, posebnom kategorijom otpada smatra se i određeni otpad za kojeg, temeljem analize postojećeg stanja o gospodarenju tim otpadom, ministar odlukom utvrdi da je radi ispunjavanja zahtjeva iz Zakona potrebno odrediti poseban način gospodarenja tim otpadom, te određeni otpad za kojeg je propisom Europske unije uređen način gospodarenja. Navedenim su zakonom propisani i postupci i ciljevi za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Od posebnih kategorija otpada za Općinu Kapela relevantne su sljedeće vrste otpada: otpadni tekstil i obuća, plastična ambalaža, papir i karton, staklo i vrtni otpad.

Neke od posebnih kategorija otpada, kao što su papir, plastika i metal te staklo, građani Općine Kapela mogu zbrinuti i na području Općine odlaganjem u spremnike koji su postavljeni u setovima na javnim površinama (zeleni otoci).

Isto tako plastika i metal, karton i papir te staklo iz kućanstava odvajaju se u spremnike za otpad zapremnine 1100 l, te se odvoze specijaliziranim vozilom Komunalca d.o.o. Bjelovar.

Uz navedeno, ostale posebne kategorije otpada građani mogu predati i ovlaštenim sakupljačima. Popis ovlaštenih sakupljača posebnih kategorija otpada dostupan je na internetskim stranicama FZOEU (www.fzoeu.hr).

2.2.3 Sustav naplate

Obračun cijene javne usluge za prikupljanje otpada za fizičke i pravne osobe, uspostavljen je na način da se usluga obračunava tromjesečno, a plaća se mjesečno do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec, temeljem ispostavljenih uplatnica.

Obveznik plaćanja komunalne usluge je vlasnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine kada je vlasnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika i o tome obavijestio davatelja usluge uz uvjet dostave ugovora između vlasnika i korisnika nekretnine.

Općinsko vijeće Općine Kapela na 07. sjednici održanoj dana 11.12.2017. godine donijelo je slijedeće akte koji su objavljeni na mrežnim stranicama općine i u Službenom glasniku Općine Kapela broj 10/17 od 11. prosinca 2017. godine:

- Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja otpada na području Općine Kapela KLASA: 363-02/17-02/2, URBROJ: 2103/02-02-17-1,
- Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja otpada na području Općine Kapela KLASA: 363-02/17-02/1, URBROJ: 2103/02-02-17-1.

U navedenoj Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja otpada na području Općine Kapela stoji:

Članak 26.

Davatelj javne usluge obračunava korisniku usluge cijenu javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: cijena javne usluge).

Članak 27.

- (1) Obračunsko razdoblje određuje se u trajanju od jednog mjeseca.
- (2) Cijena javne usluge određuje se Cjenikom javne usluge.

Članak 28.

Strukturu cijene javne usluge čini:

-fiksni dio cijene: cijena obvezne minimalne javne usluge (MJU) i

-varijabilni dio cijene: cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada ($JC \times V \times BP \times U$) i cijena ugovorne kazne (UK).

Članak 29.

Cijena javne usluge određuje se prema izrazu: $C = MJU + (JC \times V \times BP \times U) + UK$

MJU - cijena obvezne minimalne javne usluge

JC - jedinična cijena pražnjenja volumena spremnika miješanog komunalnog otpada izražena u kunama sukladno Cjeniku javne usluge

V - volumen spremnika

BP - broj pražnjenja spremnika miješanog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju sukladno podacima u evidenciji

U - udio korisnika usluge u korištenju spremnika

UK - ugovorna kazna

U okviru obračuna cijene javne usluge za sada nije uključeno plaćanje poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. Sustav naplate sakupljanja i odvoza otpada na području Općine Kapela mora biti usklađen sa Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

2.2.4 Izobrazno – informativne aktivnosti

U Općini Kapela trenutno se ne provodi edukacija javnosti o obvezi i načinu prikupljanja odvojenog prikupljanja otpada, ali u planu je provođenje navedenih aktivnosti u 2018. godini.

2.2.5 Akcije prikupljanja otpada

Na području Općine Kapela trenutno se ne provode akcije prikupljanja otpada.

2.2.6 Analiza obveza Općine Kapela

ZOGO-om su propisane obveze JLS u području gospodarenja otpadom. Analiza svih obveza JLS i obveza koje je ispunila Općina Kapela i koje u narednom razdoblju treba ispuniti prikazana je sljedećom tablicom.

Tablica 10. Obveze Općine Kapela sukladno ZOGO

OBVEZE OPĆINE KAPELA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
IZRADA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE.	<p>Članak 20.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.</p>	<p>Općina Kapela izrađivala je Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. Navedena izvješća je izradila za 2013., 2014., 2015. i 2016. godinu. Obvezu izrade Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom potrebno je redovito izvršavati u narednom razdoblju, a po usvajanju Plana gospodarenja otpadom Općine Kapela za razdoblje od 2018. do 2023. godine.</p>
DOSTAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE JEDINICI REGIONALNE SAMOUPRAVE DO 31.3. TEKUĆE GODINE ZA PRETHODNU KALENDARSKU GODINU.		
OBJAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE U SLUŽBENOM GLASILU OPĆINE.		
IZRADA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.	Izraditi Nacrt plana gospodarenja otpadom sadržaja propisanog člankom 21. stavkom 1.	Općina Kapela je u veljači 2018. godine započela s izradom Nacrta plana gospodarenja otpadom za razdoblje od 2018. do 2023. godine.
OBJAVA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE (JAVNI UVID).	<p>Članak 22.</p> <p>(1) Nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti.</p> <p>(2) Posredstvom medija Ministarstvo, odnosno jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi.</p> <p>(3) Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.</p>	<p>Javni uvid u Nacrt plana gospodarenja otpadom Općine Kapela za razdoblje od 2018. – 2023. godine je održan i završen 19.3.2018. godine, te je trajao 30 dana.</p> <p>Zainteresiranoj javnosti omogućeno je da u navedenom periodu dostavi svoja očitovanja, mišljenja, primjedbe i prijedloge u pisanom obliku tijekom cijelog razdoblja javnog uvida. Pisana očitovanja, mišljenja, primjedbe i prijedlozi na Nacrt Plana podnositelji mogla su se dostaviti u Jedinstveni upravni odjel Općine Kapela.</p> <p>Ukoliko zainteresirana javnost u navedenom roku nije dostavila svoja očitovanja, mišljenja, prijedloge i primjedbe, smatra se da su isti suglasni s izloženim Nacrtom Plana.</p>
IZRADA PRIJEDLOGA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE I ISHOĐENJE SUGLASNOSTI UPRAVNOG TIJELA JEDINICE REGIONALNE SAMOUPRAVE.	<p>Članak 21.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb dužan je za prijedlog plana gospodarenja otpadom iz stavka 1. ovoga članka ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: nadležnog upravnog tijela), odnosno Ministarstva za prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba.</p>	Općina Kapela je prijedlog Plan gospodarenja otpadom dostavila Jedinici regionalne samouprave (Bjelovarsko-bilogorskoj županiji) te je dana 27. travnja 2018. godine dobila Suglasnost županije (KLASA: 351-01/18-03/1, URBROJ: 2103/1-07-18-4).

OBVEZE OPĆINE KAPELA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	(3) Nadležno upravno tijelo, odnosno Ministarstvo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba usklađen s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i Plana.	
DONOŠENJE PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.	<p>Članak 21.</p> <p>(4) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.</p> <p>(5) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.</p>	S obzirom da je dobivena suglasnost od strane Bjelovarsko-bilogorske županije, Općina Kapela donijela je Plan gospodarenja otpadom na 10. općinskom vijeću 5. svibnja 2018. godine.
OBJAVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U SLUŽBENOM GLASILU.	<p>Članak 21.</p> <p>(6) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.</p>	Po donošenju Plana gospodarenja otpadom, Općina Kapela će isti objaviti u sljedećem broju Službenog glasila Općine Kapela broj 3/18.
OSIGURANJE JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada. <p>Članak 30.</p> <p>(1) Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.</p>	<p>Općina Kapela osigurala je javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada na području Općine na način da se miješani komunalni otpad sakuplja po modelu od „vrata do vrata“.</p> <p>Trenutno nije uspostavljena javna usluga prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine, te se navedeni otpad iz domaćinstava na području općine sakuplja zajedno sa ostalim miješanim komunalnim otpadom i odlaže se na odlagalištu „Doline“.</p> <p>Miješani komunalni otpad prikuplja Komunalac d.o.o. Bjelovar</p> <p>Komunalac d.o.o. Bjelovar obavlja javne usluge prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada kojima se uređuju međusobno odnosi između davatelja javne komunalne usluge i korisnika usluga na području Općine Kapela.</p>
DONOŠENJE ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	<p>Članak 30.</p> <p>(7) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga koja sadrži:</p>	Općina Kapela je donijela Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te je u Članku 6. Sustav sakupljanja komunalnog otpada, definirala način pružanja javne usluge

OBVEZE OPĆINE KAPELA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	<ol style="list-style-type: none"> 1. kriterij obračuna količine otpada, 2. standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, 3. najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima, 4. obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu, 5. područje pružanja javne usluge iz stavka 1. ovoga članka. 6. odredbe propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. ovoga Zakona. 7. opće uvjete ugovora s korisnicima. 	<p>prikupljanja miješanog komunalnog otpada.</p> <p>Općinsko vijeće Općine Kapela je 11. prosinca 2017. godine, donijelo Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Kapela (Klasa: 363-02/17-02/2, Urbroj: 2103/02-02-17-1).</p>
<p>DOSTAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA MINISTARSTVU ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE.</p>	<p style="text-align: center;">Članak 30.</p> <p>(8) Po donošenju odluke iz stavka 7. predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.</p>	<p>Općina Kapela Odluku je dostavila MZOE i objavila ju u Službenom glasniku Općine Kapela br. 10/17.</p>
<p>OBJAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA U SLUŽBENOM GLASILU I NA MREŽNIM STRANICAMA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.</p>		
<p>OSIGURANJE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.</p>	<p style="text-align: center;">Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. <p style="text-align: center;">Članak 35.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području <p>Sukladno članku 35. stavku 2., JLS koja ima 1.500 stanovnika ili manje dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta na svom području posredstvom</p>	<p>Na području Općine Kapela još ne postoji izgrađeno reciklažno dvorište. U tijeku je izgradnja reciklažnog dvorišta koja je započeta krajem 2017. godine, te će na istoj lokaciji biti i reciklažno dvorište građevnog otpada. Reciklažno dvorište gradi se na k.č. 943/1 k.o. Kapela.</p> <p>MZOE je 08. studenog 2017. godine donijelo odluku o sufinanciranju projektne dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole u cilju građenja reciklažnog dvorišta (KLASA: 351-04/17-22/41, Urbroj: 563-02-2/206-17-4).</p>

OBVEZE OPĆINE KAPELA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	<p>mobilne jedinice.</p> <p>JLS koja ima više od 1.500 dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta na svom području .</p> <p>Sukladno članku 35. stavku 4. JLS je dužna u naseljima u kojima se ne nalazi RD osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice.</p> <p>2. postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,</p> <p>3. obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i</p> <p>4. uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.</p>	
OSIGURANJE SPRJEČAVANJA ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZAKONU TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <p>3. Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada.</p>	Na području Općine Kapela nisu detektirane lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš.
USPOSTAVA KOMUNALNOG REDARSTVA	<p>Članak 36.</p> <p>(1) Provedbu obveze iz članka 28. stavka 1. točke 3. osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalni redar)</p> <p>1. mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada</p> <p>2. mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš što uključuje i uklanjanje naplavljenog morskog otpada.</p> <p>(2) Mjere iz stavka 1. točke 1. ovoga članka uključuju:</p> <p>1. uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,</p> <p>2. uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,</p> <p>3. provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi</p>	U Općini Kapela uspostavljeno je komunalno redarstvo. <ul style="list-style-type: none"> - postupa po Zakonu o održivom gospodarenju otpadom – nadzor nad primjenom zakona i propisa na temelju tog zakona, u dijelu koji se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom, pokretanje i obustava upravnog postupka nadzora u svrhu sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš i uklanjanje tako odbačenog otpada. - Obavlja kontrolu i poduzimaju mjere za sanaciju divljih odlagališta.
USPOSTAVA SUSTAVA ZA ZAPRIMANJE OBAVIJESTI O NEPROPISNO ODBAČENOM OTPADU.		
USPOSTAVA SUSTAVA EVIDENTIRANJA LOKACIJA ODBAČENOG OTPADA.		
PROVOĐENJE REDOVITOG GODIŠNJEG NADZORA PODRUČJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE RADI UTVRĐIVANJA POSTOJANJA ODBAČENOG OTPADA, A POSEBNO LOKACIJA NA KOJIMA JE U		

OBVEZE OPĆINE KAPELA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
<p>PRETHODNE DVIJE GODINE EVIDENTIRANO POSTOJANJE ODBAČENOG OTPADA</p>	<p>utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,</p> <p>4. druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 13. ovoga članka.</p> <p>(3) Radi provedbe mjera iz stavka 1. točke 2. ovoga članka komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).</p> <p style="text-align: center;">Članak 36.</p> <p>(8) Jedinica lokalne samouprave dužna je podatke utvrđene rješenjem iz stavka 3. ovoga članka mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada iz članka 137. stavka 3. točke 7. ovoga Zakona.</p> <p>(9) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera iz stavka 1. ovoga članka podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.</p> <p>(10) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je, temeljem izvješća iz stavka 9. ovoga članka, donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.</p>	
<p>UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ (SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA)</p>	<p style="text-align: center;">Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 6. provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti.</p> <p style="text-align: center;">Članak 39.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.</p> <p>Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.</p>	<p>Općina Kapela trenutno ne provodi izobrazno – informativne aktivnosti na svom području. Planirano je pokretanje navedenih aktivnosti u 2018. godini.</p>
<p>OSIGURANJE PROVOĐENJA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU.</p>		

OBVEZE OPĆINE KAPELA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
USPOSTAVLJANJE I AŽURNO ODRŽAVANJE MREŽNE STRANICE S INFORMACIJAMA O GOSPODARENJU OTPADOM NA SVOM PODRUČJU.	<p>Članak 39.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.</p> <p>(3) Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija na godišnjoj razini u svezi gospodarenja otpadom propisuje ministar naputkom.</p> <p>(4) Obvezne informacije koje se objavljuju na mrežnoj stranici jedinice lokalne samouprave propisane su pravilnikom iz članka 137. stavka 8. ovoga Zakona.</p>	Općina Kapela redovito održava i ažurira mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.
OSIGURANJE MOGUĆNOSTI PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.</p>	Na području Općine Kapela trenutno se ne provode akcije prikupljanja otpada.
SUDJELOVANJE U SUSTAVIMA SAKUPLJANJA POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA SUKLADNO PROPISU KOJIM SE UREĐUJE GOSPODARENJE POSEBNOM KATEGORIJOM OTPADA.	<p>Članak 27.</p> <p>(Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest NN 69/16)</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je, sukladno Zakonu, sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada sukladno Zakonu.</p>	Na području Općine Kapela gradi se i reciklažno dvorište za građevni otpad na istoj lokaciji kao i reciklažno dvorište.
PLAĆANJE POTICAJNE NAKNADE ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA.	<p>Članak 29.</p> <p>(1) Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave je obveznik plaćanja naknade iz stavka 1. ovoga članka.</p>	Trenutno na području Općine Kapela ne postoji poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. Kada bude u primjeni, Općina Kapela dužna je plaćati navedenu naknadu FZOEU ukoliko se na području Općine prikupi miješanog komunalnog otpada iznad propisane veličine.
U DOKUMENTIMA OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPLJANJE BIOOTPADA S CILJEM KOMPOSTIRANJA, DIGESTIJE ILI	<p>Članak 56.</p> <p>(1) Osoba koja je aktima donesenim temeljem ovoga Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose</p>	Na području Općine Kapela biorazgradivi komunalni otpad se sakuplja zajedno s miješanim komunalnim otpadom i odlaže na odlagalište „Doline“. Trenutno ne postoji sustav odvojenog

OBVEZE OPĆINE KAPELA SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)

OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
ENERGETSKE OPORABE BIOOTPADA.	temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.	sakupljanja biorazgradivog otpada.

2.3 Ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom u Općini Kapela

Na temelju analize postojećeg stanja gospodarenja otpadom na području Općine Kapela, te pregledom do sada ispunjenih obveza Općine, sukladno ZOGO i PGO RH, može se dati ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom te predložiti ciljevi i mjere u narednom šestogodišnjem razdoblju.

Postojeći način postupanja s komunalnim otpadom u Općini Kapela još uvijek nije u potpunosti u skladu s odredbama ZOGO i PGO RH te je svakako potrebno povećanje učinkovitosti gospodarenja otpadom. Iz komunalnog se otpada nedovoljno izdvajaju iskoristive komponente, što ovakvo postupanje otpadom još uvijek čini neracionalnim, ekonomski neisplativim, a predstavlja i nepotrebno opterećenje kapaciteta odlagališta.

Isto tako potrebno je u narednom razdoblju izrađivati izvješća i dokumentaciju navedenu u Tablica 10. Kako bi se stanje gospodarenja otpadom na području Općine Kapela uskladilo sa ZOGO, PGO RH te ostalim relevantnim zakonskim propisima, Planom gospodarenja otpadom Općine Kapela definirat će se ciljevi i mjere za njihovo ostvarenje u narednom šestogodišnjem razdoblju.

2.4 Ciljevi i mjere gospodarenja otpadom Općine Kapela

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, sukladno ZOGO i PGO RH, te ovisno o mogućnostima, definiraju se sljedeći ciljevi i mjere Općine Kapela.

Tablica 11. Ciljevi i mjere gospodarenja otpadom Općine Kapela

CILJEVI		MJERE	
C.1.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM		
C.1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. ² godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini	M.1.1.1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada ³
		M.1.1.2.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
		M.1.2.1.	Izgradnja reciklažnih dvorišta
		M.1.2.2.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini
C.1.2.	Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastiku, metal, biootpad i dr.)	M.1.2.3.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
		M.1.2.4.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila
		M.1.2.5.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirница)
C.1.3.	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada iz komunalnog otpada	M.1.3.1.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada
C.1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	M.1.4.1.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu
C.2.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA		
C.2.1.	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada	M.2.1.1.	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad
C.3.	SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM		
		M.3.1.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš
C.4.	KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI		
		M.4.1.	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom

² Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine

³ Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine

3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

3.1 Vrste i količine proizvedenog komunalnog otpada i odvojeno sakupljenog otpada

Uvid u postojeće stanje gospodarenja otpadom te u postojeće i buduće količine, kao i sastav otpada, potreban je radi prijedloga rješenja u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, te precizno definiranje takvog komunalnog otpada, od mjesta njegova nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja.

Količine proizvedenog komunalnog otpada na području Općine Kapela prikazane su po osnovnim grupama otpada definiranim ZOGO, relevantnima i specifičnima za jedinice lokalne samouprave. Tako se u daljnjim poglavljima obrađuju sljedeće kategorije otpada:

- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17);
- BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL;
- PROBLEMATIČNI OTPAD – opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01. Miješani komunalni otpad s područja Općine Kapela prikuplja Komunalac d.o.o. Bjelovar te ga zbrinjava na odlagalištu otpada „Doline“.

Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine Kapela prikazani su sljedećom tablicom.

Tablica 12. Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Općine Kapela u razdoblju od 2012. do 2017. godine

Vrsta otpada	Ključni broj otpada	Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada (t)					
		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	20 03 01	286,87	283,49	315,20	581,59	334,95	302,85

Izvor: Komunalac d.o.o. Bjelovar

Evidentirane količine prikupljenog i odloženog miješanog komunalnog otpada na području Općine Kapela pokazuju kako je tijekom 2016. i 2017. godine došlo do smanjenja količina prikupljenog otpada što se može protumačiti kao posljedica podizanja svijesti građana o potrebi za smanjenjem ukupnih količina otpada pe povećanju ukupnih količina zasebno prikupljenog reciklabilnog otpada. Jedan od uzroka je svakako i uvođenje vaganja otpada od 01.04.2016. godine, umjesto dotadašnje procjene količina otpada.

KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je Naputkom o glomaznom otpadu (NN 79/15). Krupni (glomazni) komunalni otpad na području Općine Kapela će također prikupljati Komunalac d.o.o. Bjelovar ili ga sami stanovnici mogu dovesti i odložiti u privremeno reciklažno dvorište ili na odlagalište otpada „Doline“.

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Biorazgradivi komunalni otpad građani Općine Kapela odlažu u spremnike za miješani komunalni otpad jer trenutno ne postoji sustav odvojenog prikupljanja biorazgradivog otpada. Iako unutar PGO RH stoji da je utvrđen udio biootpada unutar miješanog komunalnog otpada na području Republike Hrvatske, te da on iznosi 37%, točne količine biorazgradivog komunalnog otpada za područje Općine Kapela nisu poznate.

OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO I PLASTIKA

Na području Općine Kapela zasebno se prikupljaju papir i plastika koji se odlažu u posebne spremnike zapremnine 1100 l koji su postavljeni na zelenim otocima. Na području Općine Kapela nalazi se 15 zeleni otok sa po 3 spremnika za otpad od 1100 l na svakoj lokaciji (spremnici za papir, plastiku i metal te staklo), iznimka je 6 lokacija gdje su postavljena samo

2 spremnika za otpad od 1100 l (spremnici za papir i karton, te spremnici za plastiku i metal). U sljedećoj tablici su navedeni podaci o količinama prikupljenog papira, kartona i plastične ambalaže na području Općine Kapela. Podaci o prikupljenim količinama staklene ambalaže i metala nisu prikazani jer ne postoji podatak o odvojeno prikupljenim navedenim vrstama otpada. Isto tako u trenutku izrade Plana nisu bili dostupni potpuni podaci o količinama odvojeno prikupljenog otpada za 2017. godinu, te iz navedenog razloga nisu prikazani.

Tablica 13. Količine prikupljenog otpadnog papira, kartona i plastične ambalaže na području Općine Kapela u razdoblju od 2012. do 2016. godine

Vrsta otpada	Ključni broj otpada	Količine prikupljenog otpadnog papira, kartona i plastične ambalaže, stakla, tekstila i odjeće (t)				
		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
PAPIRNA I KARTONSKA AMBALAŽA	20 01 01	3,76	13,72	22,63	26,32	17,12
PLASTIČNA AMBALAŽA	15 01 02	0,48	0,94	0,90	1,86	0,98

Izvor: Komunalac d.o.o. Bjelovar

PROBLEMATIČNI OTPAD

Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematicnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. Problematicni otpad besplatno odvoze sakupljači ovlašteni od strane MZOE. Ne postoje podaci o odvojeno prikupljenom problematicnom otpadu na području Općine Kapela.

3.2 Odlaganje otpada

Miješani komunalni otpad s područja Općine odvozi se i odlaže na odlagalištu otpada „Doline“ koje se nalazi na administrativnom području Grada Bjelovara. Odlagalištem otpada „Doline“ upravlja tvrtka Komunalac d.o.o. Bjelovar.

Na navedenom odlagalištu može se odložiti komunalni otpad, proizvodni otpad po svom sastavu sličan komunalnom, vlastiti prijevoz te otpad od čišćenja.

Nakon izgradnje, u reciklažnom dvorištu na području Općine Kapela (detaljnije u poglavlju 4.2.1.) moći će se odložiti papir, staklo, plastika (PET ambalaža), metalna ambalaža (limenke), stare baterije, otpadna jestiva i maziva ulja i antifriz, zauljena ambalaža i krpe, otpadne fluorescentne cijevi, električni i elektronički otpad, otpadne baterije, glomazni otpad, sve vrste otpadnih polimera (plastike) i otpadnih vrećica.

3.3 Ostvarivanje ciljeva

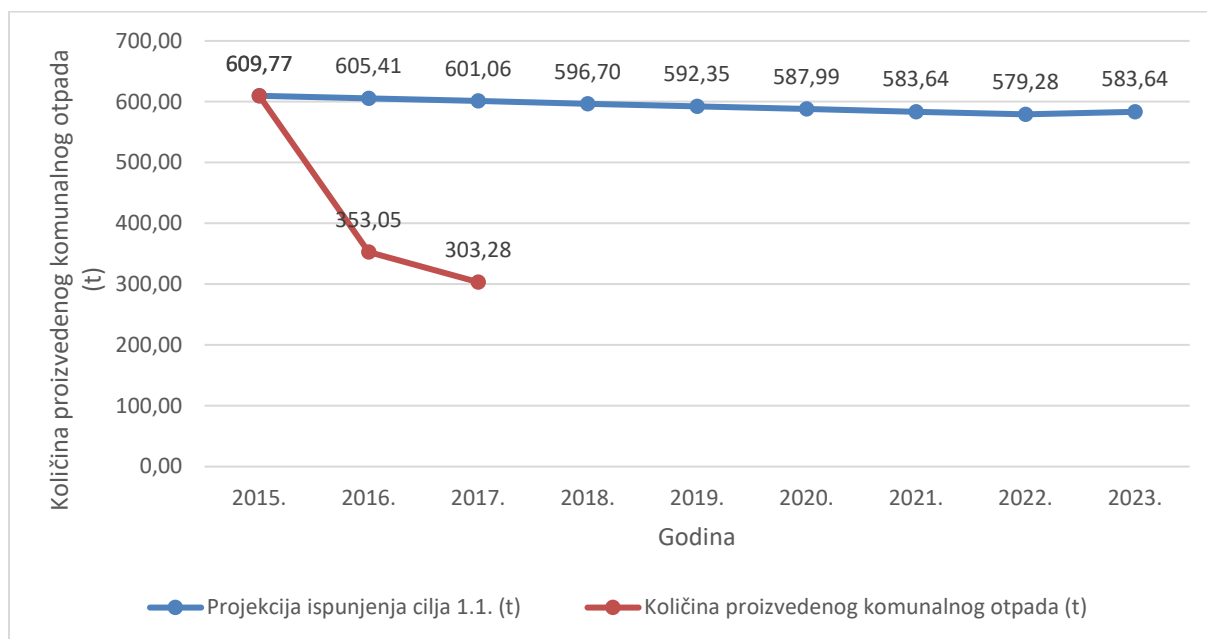
U navedenom poglavlju prikazane su projekcije budućih količina otpada za razdoblje do 2023. godine, ali to ne utječe na definirane rokove izvršenja pojedinih mjera propisanih u PGO RH za razdoblje 2017. - 2022. godine.

3.3.1 Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom (C.1)

Prema PGO RH za razdoblje 2017. – 2022. za postizanje Cilja 1.1 Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5 % u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini potrebno je osigurati funkcioniranje za sprječavanje nastanka otpada odnosno provođenje mjera definiranih u Planu sprječavanja nastanka otpada (M.1.1.1.) te osigurati potrebnu opremu za provođenje mjera kućnog kompostiranja (M.1.1.2.) na području Općine Kapela. Analizom dosadašnjeg proizvedenog komunalnog otpada na području Općine Kapela (Slika 6) dan je pregled kretanja količine proizvedenog komunalnog otpad prema Cilju C.1.1. Za potrebe proračuna kao referentna uzeta je 2015. godina.

Slika 6. Grafički prikaz Cilja 1.1 Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% za razdoblje od 2018. – 2023. godine

Cilj C.1.1 Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022.² godine u odnosu na 2015. godinu preuzet je iz PGO RH. Obzirom na postavljeni cilj smanjenja proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu (609,77 t), Općina Kapela je navedeni cilj ostvarila već u 2016. godini kada je zabilježena daleko manja količina proizvedenog komunalnog otpada (353.05 t). Općina Kapela će svakako provoditi predviđene mjere s ciljem daljnjeg smanjenja nastajanja otpada po glavi stanovnika, te također provoditi mjere kako bi se do 2022. godine odvajalo 60% otpada, čime će se uvelike smanjiti količina otpada koju će biti potrebno odložiti na odlagalište otpada.

Za postizanje Cilja C.1.2. Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) potrebno je osigurati infrastrukturu koja potiče i olakšava odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada: otpadni papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad, krupni (glomazni) otpad i sl. Prema PGO RH za ostvarenje planirane dinamike cilja potrebno je izgraditi reciklažna dvorišta (M.1.2.1.), uvesti naplatu prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini (M.1.2.2.), provoditi akcije prikupljanja otpada (M.1.2.3.), nabaviti opremu, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila (M.1.2.4.) te izgraditi postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica) (M.1.2.5.).

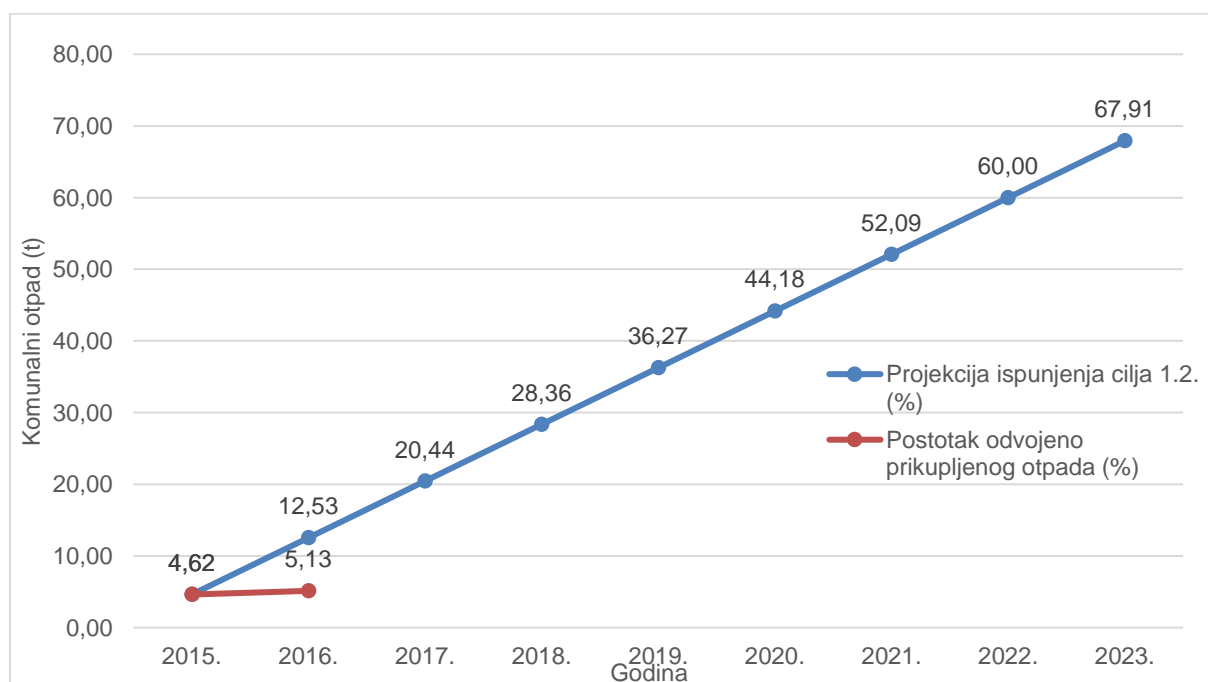
Na području Općine Kapela odvojeno se prikupljaju plastika i papir, dok se ostali otpad prikuplja zajedno, u vidu miješanog komunalnog otpada.

Planira se izgradnja reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevni otpad i uvođenje mobilnog reciklažnog dvorišta na području Općine (detaljnije u poglavlju 4.2.1., 4.2.2. i 4.2.3.). Pretpostavka je, da će se izgradnjom reciklažnih dvorišta na području Općine u potpunosti osigurati propisno postupanje s ovom vrstom otpada, uz kontinuiranu edukaciju građana, kao jedan od preduvjeta za ostvarivanje ciljeva.

Općina Kapela trenutno ne planira izgradnju i opremanje novih postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica). Prema PGO RH postoji mogućnost zajedničke provedbe mjera gospodarenja otpadom od strane više JLS.

Slika 7 prikazuje dinamiku odvojenog prikupljanja proizvedenog komunalnog otpada do 2023. godine s konačnim ciljem ostvarenja 60 % odvojeno prikupljenog komunalnog otpada od ukupne mase. U grafu je vidljivo da trenutačna stopa odvajanja ne prati ciljanu dinamiku, te će Općina Kapela morati pojačati aktivnosti i usmjeriti dodatne resurse kako bi ispunio cilj kroz naredni period.

Slika 7. Grafički prikaz Cilja 1.2 Odvojeno prikupiti 60 % mase proizvedenog komunalnog otpada za razdoblje od 2018. – 2023. godine

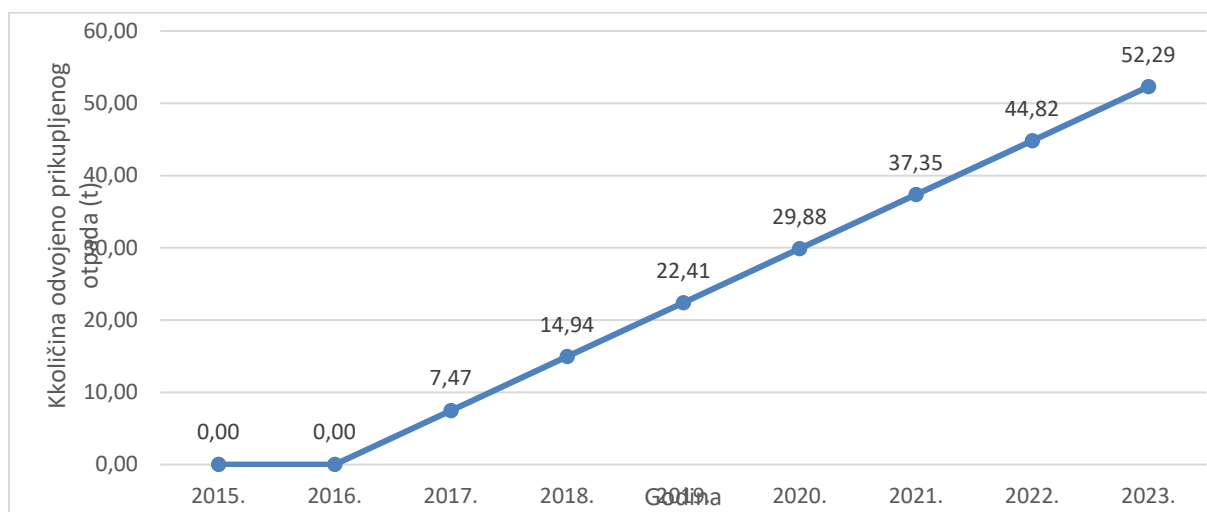

Ispunjenje obveze vezane za smanjenje udjela odlaganja biorazgradivog otpada na odlagališta osigurat će se postizanjem Cilja C.1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada (Slika 8). Za ispunjenje navedene obveze prema PGO RH potrebno je osigurati opremu i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada.

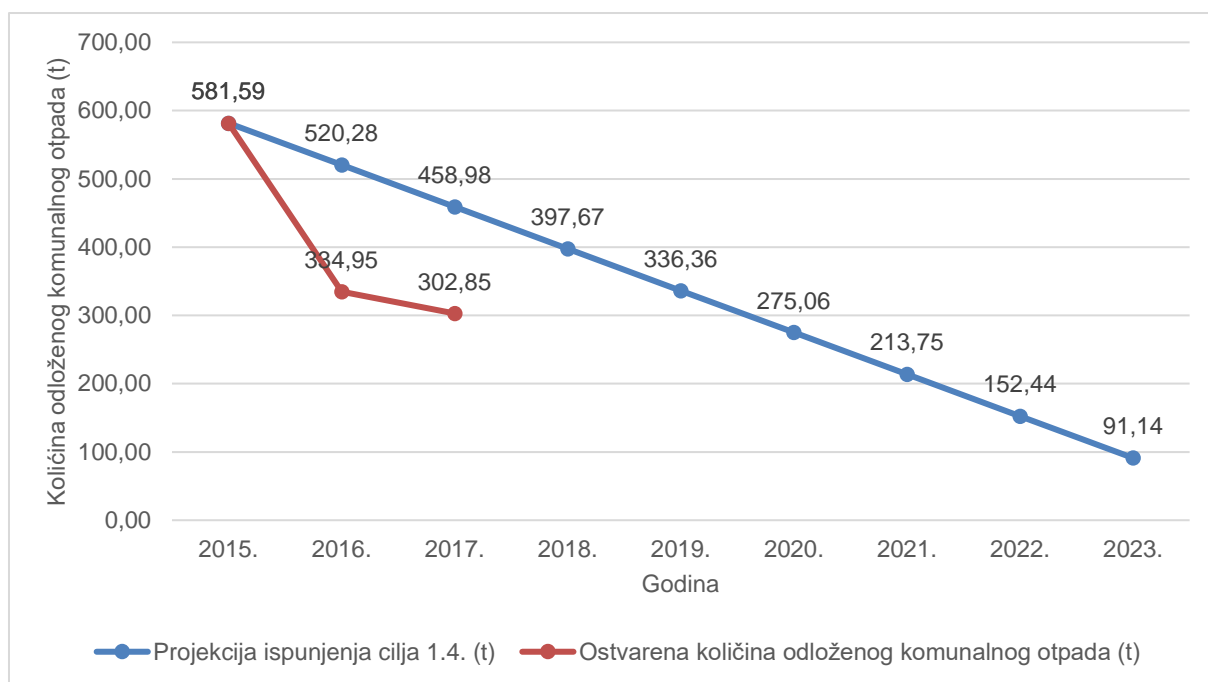
Općina Kapela treba uvesti odvojeno prikupljanje biootpada i nabaviti potrebnu opremu i vozila za odvojeno prikupljanje navedenog.

Slika 8. Grafički prikaz Cilja C.1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada za razdoblje 2018.–2023. godine

Iz grafa je vidljivo da Općina Kapela trenutno ne prikuplja odvojeno biootpad i zaostaje za predviđenom dinamikom ispunjenja cilja C.1.3. U narednom periodu morati će pojačati aktivnosti i usmjeriti dodatne resurse kako bi postigao njegovo ispunjenje.

Ispunjenje obveze vezane za smanjenje količine odloženog komunalnog otpada osigurat će se postizanjem Cilja C.1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada (Slika 9). Za ispunjenje navedene obveze prema PGO RH potrebno je pratiti udio biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu (M 1.4.1.). Mjeru je potrebno provoditi kontinuirano kako bi u svakom trenutku postojao podatak o sastavu i količini prikupljenog otpada, a time bi se ubrzao proces utvrđivanja postojećeg stanja i stvorili bi se preduvjeti za pravovremenu reakciju Općine čime bi se povećala šansa za ostvarenjem predviđenog cilja.

Slika 9. Grafički prikaz Cilja C.1.4 Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada za razdoblje 2018.–2023. godine

Iz prikaza je vidljivo kako je Općina Kapela već u 2017. godini dostigla cilj predviđen za 2019. godinu te ne zaostaje za predviđenom dinamikom provođenja navedenog cilja. U narednom periodu Općina Kapela treba nastaviti s aktivnostima kako bi do 2022. godine ostvarila određeni cilj. U trenutku izrade Plana podaci o prikupljenom miješanom komunalnom otpadu bili su dostupni za 2017. godinu, dok podaci o količinama odvojeno prikupljenog otpada za 2017. godinu nisu bili potpuni.

3.3.2 Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada (C.2)

Za postizanje Cilja C.2.1 Odvojeno prikupiti 75% građevnog otpada osigurat će se izgradnjom i opremanjem reciklažnih dvorišta za građevni otpad. Obzirom da se velike količine građevnog otpada službeno ne registriraju na razini države pa tako ni na razini JLS-a, točne količine građevnog otpada na području Općine Kapela teško je sa sigurnošću procijeniti. Na državnoj razini, u tijeku je izrada analize kojom će se osigurati odgovarajući podaci o količinama, sastavu i raspoloživim kapacitetima za obradu proizvedenog građevnog otpada, temeljem čega će se izraditi prijedlog rješenja za uspostavu učinkovitog sustava i potrebnim kapacitetima. Detaljnije informacije o reciklažnom dvorištu za građevni otpad Općine Kapela dano je u poglavlju 4.2.2.

3.3.3 Sanirati lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš (C.3)

Na administrativnom području Općine Kapela trenutno nema detektiranih nesaniраниh lokacija onečišćenih otpadom, te trenutno nije potrebno provođenje sanacije navedene u cilju C.3. propisanom u PGO RH.

Prema navedenom mjera M.3.1. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš na području Općine Kapela uključuje uklanjanje otpada odbačenog u okoliš što podrazumijeva i speleološke objekte te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na tim lokacijama, te je bitno kontinuirano provoditi navedenu mjeru.

Služba za komunalni red jedinice lokalne samouprave je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš (evidencija lokacija odbačenog otpada, provedba redovitog godišnjeg nadzora područja JLS i ostale utvrđene mjere) i za sanaciju lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Općina Kapela kontinuirano radi na sprječavanju nastanka lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš.

3.3.4 Kontinuirano provoditi izobrazno – informativne aktivnosti (C.4)

Općina Kapela trenutno ne provodi program izobrazno – informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. Za postizanje navedenog Cilja C.4 za plansko razdoblje PGO RH od 2017.-2022. godine (M.4.1.) predviđa se aktivnija provedba navedenih aktivnosti te njihovu prilagodbu ciljevima definiranim ovim PGO-om. U skladu s navedenim Općina Kapela planira pokretanje navedenih aktivnosti tokom 2018. godine.

4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1 Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Kapela ne postoji reciklažno dvorište, mobilno reciklažno dvorište i reciklažno dvorište građevnog otpada, no trenutno je aktivna izgradnja reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta za građevni otpad na administrativnom području Općine Kapela.

4.2 Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Od građevina za gospodarenje otpadom koje se planiraju graditi na području Općine Kapela može se izdvojiti reciklažno dvorište, reciklažno dvorište građevnog otpada i mobilno reciklažno dvorište.

4.2.1 Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno članku 35. ZOGO, JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području.

ZOGO-om je JLS-ovima uvedena obveza da se osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta ovisno o broju stanovnika JLS-a. Iako je u ZOGO-u propisano da je za JLS s više od 1.500 stanovnika potrebno izgraditi jedno reciklažno dvorište, primjenom ZOGO-a je zamijećeno da se taj kriterij može povećati na 3.000 stanovnika zbog smanjenja operativnih troškova JLS-u, a bez da se ugrozi ispunjenje cilja. Radi ispunjenja ove obveze predlaže se iskoristiti mogućnost udruživanja susjednih JLS u izradi i korištenju jednog reciklažnog dvorišta.

S obzirom na navedeno, na području Općine Kapela potrebno je uspostaviti jedno reciklažno dvorište.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnog dvorišta omogućava pristupačno korištenje istog svim stanovnicima područja za koje je uspostavljeno reciklažno dvorište.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 117/17), definiran je popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati.

Tablica 14. Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnom dvorištem dužna zaprimati

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA
Problematični otpad	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglijeke
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
	16 05 04*	Plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvar
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom	
Otpadni papir	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	metalna ambalaža
	20 01 40	metal
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	plastična ambalaža
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tinte, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 33
Baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
Građevni otpad iz kućanstva ⁴	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
Ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 117/17) reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- Na glavnom ulazu u reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA

BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

RADNO VRIJEME

- Mora biti opremljeno odgovarajućom vagom.
- Mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.
- Mora biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, vode, podzemne vode i more.
- Građevina mora imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada.

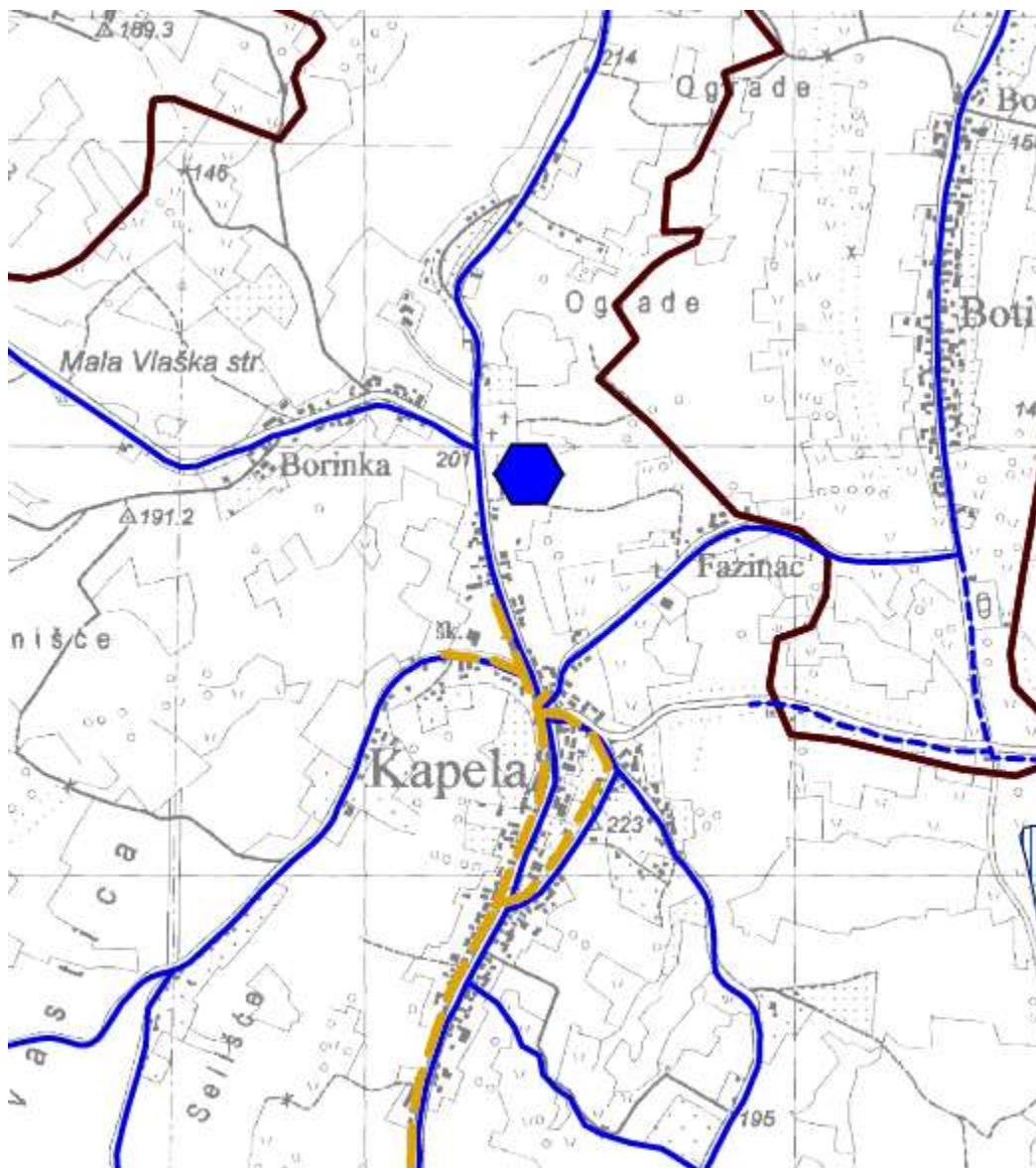
⁴ Odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

- Neovlaštenim osobama mora biti onemogućen pristup otpadu
- Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa moraju biti postavljene upute za rad.
- Građevina mora biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.
- Ukoliko se u reciklažnom dvorištu gospodari opasnim otpadom potrebno je da je građevina natkrivena i da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.
- Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju.
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekinutim nadzorom.
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
 - a. Izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
 - b. Izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, ozračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje.

Sukladno članku 179. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), JLS je dužna u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom (reciklažnog dvorišta) u roku od godinu dana od stupanja na snagu ZOGO.

Na području Općine Kapela predložena je lokacija za uspostavu reciklažnog dvorišta, koja je uvrštena u prostorno planskoj dokumentaciji (Prostorni plan uređenja Općine Kapela, 2.3. Infrastrukturni sustavi – vodnogospodarski sustav i otpad, SG Općine Kapela 06/16). Navedena lokacija je smještena na katastarskoj čestici k.č. 943/1 k.o. Kapela. Projekt izgradnje reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta za građevni otpad u Općini Kapela trenutno je aktivan. Ukupna vrijednost projekta izgradnje reciklažnih dvorišta iznosi 1.995.270,00 HRK, od kojeg iznosa EU sufinancira 80%. Razdoblje provedbe projekta izgradnje reciklažnih dvorišta je od 7. kolovoza 2017. godine do 6. rujna 2019. godine.

Slika 10. Prikaz lokacije reciklažnog dvorišta definirane prostorno planskom dokumentacijom Općine Kapela (Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Kapela, 2.3. Infrastrukturni sustavi – vodnogospodarski sustav i otpad, SG Općine Kapela 06/16)

4.2.2 Reciklažno dvorište za građevni otpad

ZOGO definirana je obveza sudjelovanje JLS u sustavu skupljanja građevnog i azbestnog otpada.

Sukladno čl. 27. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) JLS dužna je na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada sukladno ZOGO.

Na području Općine Kapela traje i izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad na lokaciji izgradnje reciklažnog dvorišta, tj. na k.č. 943/1 k.o. Kapela. Detaljnije informacije o

projektu izgradnje reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta građevnog otpada nalaze se u poglavlju 4.2.1.

Reciklažno dvorište za građevni otpad potrebno je izgraditi sukladno zakonskim propisima kojima se regulira građenje, a posebice sukladno Zakonu o gradnji (NN 153/13, 20/17).

4.2.3 Mobilno reciklažno dvorište

Mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada kao što su: papir i karton, ambalaža od plastike, metal i staklo, ostala plastika, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta, drvo koje sadrži opasne tvari, otpadna ulja (jestiva i motorna), metalna ambalaža pod tlakom, ambalaža od opasnih tvari, električni i elektronički otpad, fluorescentne i štedne žarulje, pesticidi, kiseline i lužine, fotografske kemikalije, deterdženti.

U mobilnom reciklažnom dvorištu otpad koji su građani odvojili u kućanstvu se privremeno skladišti. U njemu se obavlja obrada sakupljenog otpada pa aktivnosti postupanja s otpadom ne završavaju u mobilnom reciklažnom dvorištu, već podrazumijevaju češća pražnjenja i odvoz razvrstanih vrsta otpada kojeg u konačnici ovlaštene tvrtke oporabljaju.

Sukladno ZOGO jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice. U svakom naselju potrebno je odrediti lokacije na kojoj će se nalaziti mobilno reciklažno dvorište i utvrditi vremenski period u kojem će se reciklažno dvorište nalaziti na određenoj lokaciji. Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Uvjeti koje mora udovoljiti mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica su sljedeći:

- mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad,
- mora biti postavljeno na način da je omogućen pristup vozilu, odnosno drugom prometnom sredstvu,
- skladištenje otpada mora se obavljati na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada,
- utjecaj rada reciklažnog dvorišta na okolna zemljišta i zgrade mora biti sveden na najmanju moguću mjeru, a osobito u pogledu neugode koju može uzrokovati buka, prašina i/ili neugodni mirisi,
- primarni spremnici koji se koriste moraju biti podesni za transport pri čemu ne smije doći do rasipanja i/ili prolijevanja otpada,
- mora biti označeno vidljivom oznakom koja mora sadržavati: MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE – MOBILNA JEDINICA; SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA; BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA; RADNO VRIJEME.

Općina Kapela planira u suradnji sa Komunalcem d.o.o. Bjelovar, na svom području osigurati funkcioniranje mobilnog reciklažnog dvorišta.

4.3 Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području Općine Kapela ne postoje odlagališta otpada i lokacije onečišćene otpadom.

5 PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU

Na području Općine Kapela ne postoje detektirane lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš (divlja odlagališta otpada).

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Sukladno ZOGO, sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš ili zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Kako bi se zaustavio trend rasta proizvedenog komunalnog otpada, povećao stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjio udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada, odvajanje otpada na mjestu nastanka i sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

Slika 11. Red prvenstva gospodarenja otpadom

Takav sustav daje naglasak na ponovno korištenje, popravak, obnavljanje i recikliranje postojećih materijala i proizvoda.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati funkcioniranje sustava sprječavanja nastanka otpada odnosno provođenje mjera definiranih u Planu sprječavanja nastanka otpada. U cilju smanjenja količine otpada koji se odlaže, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom, nakon mjera sprječavanja nastanka otpada koje uključuju i ponovnu uporabu proizvoda, potrebno je primijeniti mjere pripreme za ponovnu uporabu, a tek onda mjere recikliranja i drugih postupaka oporabe otpada prije konačnog zbrinjavanja. Iz tog se razloga, kao mjere za smanjenje nastanka otpada, predviđaju i uspostava centra ponovnu uporabu te osiguranje potrebne opreme za provođenje mjere kućnog kompostiranja. Uz navedeno, potrebno je kontinuirano provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti te akcija prikupljanja otpada.

Neke od mjera, a posebice mjere navedene u Planu sprječavanja nastanka otpada, zahtijevaju provođenje na višoj razini, tj. na razini RH dok će JLS sudjelovati indirektno u provođenju istih. Mjere kao što su provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti provodit će direktno Općina u suradnji sa ostalim pravnim i privatnim subjektima koji se bave gospodarenjem otpadom.

Mjere koje je potrebno provoditi za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada (Mjere za ostvarenje cilja C.1.1.Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godinu) su:

- PROVOĐENJE MJERA DEFINIRANIH PLANOM SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA;
- OSIGURANJE POTREBNE OPREME ZA PROVOĐENJE KUĆNOG KOMPOSTIRANJA
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

PROVOĐENJE MJERA DEFINIRANIH PLANOM SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Jedan je od osnovnih ciljeva EU, kroz čitav niz financijskih instrumenata i strategija, potaknuti unaprjeđenje gospodarskog sustava u smislu učinkovitijeg korištenja resursa i energije. Desetogodišnja razvojna strategija Europa 2020. (Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast) kao jedna od osnovna tri prioriteta razvoja EU predlaže održivi rast, tj. promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija. Središnji aspekt ove strategije je prelazak s postojećeg, linearnog, na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Slika 12. Model kružnog gospodarstva

Za prelazak na kružno gospodarstvo potrebne su promjene u cijelom lancu vrijednosti, od učinkovitog upravljanja resursima, dizajna proizvoda, novih poslovnih i tržišnih modela, novih načina pretvaranja otpada u resurse do novih modela ponašanja potrošača.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada;
- očuvanje prirodnih resursa;
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta;
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš;
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Postizanje ovih ciljeva bit će omogućeno ostvarenjem specifičnih ciljeva Plana sprječavanja nastanka otpada:

- sprječavanje nastanka komunalnog otpada;
- sprječavanje nastanka biootpada;
- sprječavanje nastanka električnog i elektroničnog otpada;
- sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona;
- sprječavanje nastanka građevnog otpada.

U svrhu postizanja definiranih specifičnih ciljeva, Planom sprječavanja nastanka otpada predlažu se sljedeće mjere:

- Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada:
 - Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja
 - Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane⁵
 - Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane
- Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije
 - Promicanje održive gradnje
 - Uspostava sustava doniranja hrane
- Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja
 - Organizacija komunikacijske kampanje za građane
 - Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica
 - Promicanje kućnog kompostiranja
 - Poticanje „zelene“ i održive javne nabave
 - Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

OSIGURANJE POTREBNE OPREME ZA PROVOĐENJE KUĆNOG KOMPOSTIRANJA

Kako bi se spriječilo odlaganje biootpada na odlagališta otpada i doprinijelo ostvarenju i ostalih ciljeva gospodarenja otpadom potrebno je potaknuti građane na kompostiranje. Cilj je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u spremnike za biootpad, te da kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitom vrtu smanje ukupnu količinu proizvedenog otpada te dobiju potpuno besplatno organsko gnojivo čime će ostvariti uštedu na kupovini umjetnog gnojiva ili zemlje za cvijeće.

Ova mjera uključuje nabavu i distribuciju kućnih kompostera, izradu edukacijsko informativnih materijala, organizaciju promidžbenih aktivnosti i radionica. Obzirom da primjena kućnog kompostiranja ovisi o dostupnim površinama za korištenje proizvedenog komposta, prioritet za provođenje ove mjere su ruralna područja, odnosno predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom.

Kako bi se Općina Kapela uključila u aktivno poticanje lokalne javnosti na kompostiranje u vlastitim kućanstvima, potrebno je organizirati edukativne radionice, čiji se program može temeljiti na edukaciji o načinu organiziranja i provođenja kvalitetnih kampanja na temu

⁵ U svojim planovima gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb trebaju dati naglasak, uz opće mjere sprječavanja nastanka komunalnog otpada, na sprječavanje nastanka biootpada tj. otpada od hrane. U svrhu podrške JLS u izradi Planova gospodarenja otpadom, izradit će se smjernice za njihovu pripremu. Smjernice za izradu Planova će pomoći u planiranju sustava gospodarenja otpadom i promicati razvoj koherentnih odgovarajućih praksi u planiranju na području RH, a u skladu sa zahtjevima relevantnog zakonodavstva. Dodatno, po izradi smjernica, a radi što kvalitetnijeg uključivanja mjera i aktivnosti sprječavanja nastanka otpada od hrane u planove gospodarenja otpadom i njihovu provedbu, provest će se edukacijska kampanja za djelatnike JLS u vidu radionica uz odgovarajuće edukacijske materijale.

sprječavanja nastanka biootpada uključujući i edukaciju na temu važnosti kompostiranja i primjene kompostera. Dodatno, moguće je potaknuti kućno kompostiranje kroz sufinanciranje nabavki kućnih kompostera.

PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih učesnika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem pisanih medija, radija i televizije.

Sukladno članku 39. ZOGO, JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Također, potrebno je da JLS u sklopu svoje mrežne stranice uspostavi i ažurno održava mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije primjenjive na Općinu Kapela obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s otpadom su sljedeće:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, itd.,
- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, divlja odlagališta otpada i dr.),
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito,
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevni otpad i mobilnog reciklažnog dvorišta na području Općine.

Sukladno PGO RH, ova mjera uključuje provođenje svih aktivnosti definiranih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. MZOE će donijeti Program izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom za razdoblje od 2017.-2022. godine, koji će predložiti smjernice, ciljne skupine i aktivnosti koje je nužno

provoditi na nacionalnom i lokalnom nivou, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja i ponovne uporabe.

7 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

7.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom

Opće mjere za gospodarenje otpadom koje se već provode i koje je i dalje potrebno provoditi redovito na području Općine Kapela su:

- ORGANIZIRANO I REDOVITO PRIKUPLJANJE I ODVOZ MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA;
- ORGANIZIRANO I REDOVITO PRIKUPLJANJE I ODVOZ KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA;
- ORGANIZIRANO I REDOVITO ODVOJENO PRIKUPLJANJE I ODVOZ OTPADNOG PAPIRA, METALA PUTEM SPREMNIKA POSTAVLJENIH NA JAVNIM POVRŠINAMA (ZELENI OTOCI)
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

U opće mjere gospodarenja otpadom može se uključiti i mjera za ostvarenje Cilja C.3. Sanirati lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš:

- SANACIJA LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM ODBAČENIM U OKOLIŠ

SANACIJA LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM ODBAČENIM U OKOLIŠ

Provedba navedene mjere prvenstveno uključuje identifikaciju vlasnika čestice na kojoj je nepropisno odbačen otpad. Po identifikaciji vlasnika čestice, a radi provedbe navedene mjere, komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine (ako vlasnik nije poznat) na kojem je nepropisno odložen otpad, uklanjanje tog otpada.

Rješenjem se određuje lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada u roku koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja.

Ukoliko komunalni redar utvrdi da obveza određena rješenjem nije izvršena, Općina Kapela dužna je osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada. U navedenom slučaju, Općina Kapela ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine.

Način provedbe mjera za ostvarenje Cilja C.3. uređuju se odlukom predstavničkog tijela JLS o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Budući da trenutno na području Općine Kapela ne postoje detektirane lokacije divljih odlagališta otpada, potrebno je raditi na sprječavanju nastanka istih kako bi se mogućnost nastanka novih divljih odlagališta svela na minimum.

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada uključuju sljedeće:

- zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- evidentiranje lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

7.2 Mjere za gospodarenje opasnim otpadom

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih ZOGO-om. Sakupljanje i obrada opasnog otpada se obavlja putem ovlaštenih osoba za sakupljanje ili obradu određene vrste opasnog otpada. Ovisno o vrsti opasnog otpada obrađuje se u RH ili izvan RH.

Radi unaprjeđenja sustava gospodarenja opasnim otpadom, PGO RH određuje mjeru koja uključuje izradu studije izvedivosti, u kojoj će se analizirati postojeći kapaciteti za obradu opasnog otpada u RH i utvrditi potrebni kapaciteti.

Problematicni otpad je opasni otpad iz kućanstva, a građani ga mogu odložiti u reciklažnim dvorištima ili na prodajnim mjestima proizvoda od kojih je nastao taj opasni otpad.

Jedan od ciljeva Općine Kapela je i *Cilj 1.2. Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada* (prvenstveno biorazgradivi komunalni otpad, papir, staklo, plastika i dr.) što između ostalog uključuje i problematični otpad. Navedeni cilj postići će se provedbom sljedećih mjera u narednom razdoblju:

- IZGRADNJA RECIKLAŽNIH DVORIŠTA
- UVOĐENJE NAPLATE PRIKUPLJANJA I OBRADU MIJEŠANOG I BIOOTPADA PO KOLIČINI
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA
- NABAVA OPREME, VOZILA I PLOVILA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE PAPIRA, KARTONA, METALA, PLASTIKE, STAKLA I TEKSTILA
- IZGRADNJA POSTROJENJA ZA SORTIRANJE ODVOJENO PRIKUPLJENOG PAPIRA, KARTONA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I DR. (SORTIRNICA)
- PRAĆENJE UDJELA BIORAZGRADIVOG OTPADA U MIJEŠANOM KOMUNALNOM OTPADU

IZGRADNJA RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

Mjera izgradnje reciklažnog dvorišta detaljnije je opisana u poglavljima 4.2.1. i 4.2.3.

UVOĐENJE NAPLATE PRIKUPLJANJA I OBRADE MIJEŠANOG I BIOOTPADA

Navedena mjera uključuje obračun naplate javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se korisnika javne usluge potiče na odvajanje otpada, odnosno na smanjenje količine proizvedenog otpada.

S ciljem ostvarenja cilja odvojenog prikupljanja 60% komunalnog otpada potrebno je navedenu mjeru provoditi zajedno sa mjerom M.1.3.1. Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada. Navedenu opremu potrebno je podijeliti kućanstvima kako bi se potaknulo razdvajanje biootpada od ostalih kategorija otpada, a time se potaknulo kućanstva na smanjenu proizvodnju biootpada.

PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina Kapela može sukladno članku 40. ZOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada. Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave.

Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji koji je isti dužan dostaviti HAOP-u.

Sukladno PGO RH, a u svezi ponovne uporabe proizvoda, općine mogu organizirati akciju skupljanja isluženih proizvoda, gdje bi se građane pozvalo da takve proizvode donesu na određeno mjesto. Odvojeni predmeti se onda mogu distribuirati pojedincima slabije kupovne moći, a neupotrebivi materijali se mogu preraditi za druge potrebe.

NABAVA OPREME, VOZILA I PLOVILA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE PAPIRA, KARTONA, METALA, PLASTIKE, STAKLA I TEKSTILA

Mjera uključuje nabavu opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike, stakla i tekstila. Navedena mjera je propisana PGO RH, gdje je naznačeno kako je svaka JLS dužna provesti istu. Preporuča se ovu mjeru provoditi zajedno sa mjerom M.1.2.6. koja podrazumijeva izgradnju postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica). Komunalac d.o.o. Bjelovar je besplatno podijelio ukupno 799 plastičnih spremnika volumena 120 litara na području Općine Kapela, koji se koriste za prikupljanje miješanog komunalnog otpada.

IZGRADNJA POSTROJENJA ZA SORTIRANJE ODVOJENO PRIKUPLJENOG PAPIRA, KARTONA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I DR. (SORTIRNICA)

Ova mjera u pravilu se provodi zajedno sa mjerom M.1.2.5. koja podrazumijeva nabavu opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, metala, plastike, stakla i tekstila. Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirница) je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada. Prema PGO RH svaka općina dužna je izgraditi sortirnicu te ju koristiti za sortiranje odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, ali isto tako propisano je kako više JLS mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom. Općina Kapela trenutno ne planira izgradnju sortirnice na administrativnom području Općine, ali postoji mogućnost izgradnje navedene sortirnice u suradnji sa nekom od susjednih JLS. Općina Kapela trenutno nema potpisan ugovor o izgradnji sortirnice niti sa jednom od susjednih JLS.

PRAĆENJE UDJELA BIORAZGRADIVOG OTPADA U MIJEŠANOM KOMUNALNOM OTPADU

Navedena mjera uključuje redovite analize sastava miješanog komunalnog otpada za potrebe praćenja ciljeva i određivanja udjela biorazgradive komponente u otpadu. Mjeru je potrebno provoditi kontinuirano kako bi u svakom trenutku postojao podatak o sastavu prikupljenog otpada, a time bi se ubrzao proces utvrđivanja postojećeg stanja i stvorili bi se preduvjeti za pravovremenu reakciju Općine čime bi se povećala šansa za ostvarenjem predviđenih ciljeva do 2022. godine.

7.3 Mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal) provodi se sakupljanjem s kućnog praga, putem spremnika na javnim površinama, zelenih otoka, privremenog reciklažnog dvorišta te putem uspostavljenih nacionalnih shema za posebne kategorije otpada.

ZOGO-om su propisane sljedeće posebne kategorije otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički (u daljnjem tekstu: EE) uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili (u daljnjem tekstu: PCB).

Za šest posebnih kategorija otpada uvedena je „proširena odgovornost proizvođača“ u vidu naplate naknade za stavljanje na tržište proizvoda od kojih nastaju te posebne kategorije otpada za koje su uspostavljeni sustavi odvojenoga sakupljanja i obrade. To su ambalažni otpad, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume i EE otpad.

Sukladno članku 28., stavku 3, Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17), JLS dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Člankom 53. istog zakona propisano je da se otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. RH će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Od posebnih kategorija otpada, za Općinu Kapela relevantne su sljedeće posebne kategorije otpada, a u čijem je sustavu sakupljanja općina dužna sudjelovati: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, građevni otpad, itd. Osim što će se posebni otpad prikupljati u reciklažnom dvorištu za građevni otpad, neki od posebnog otpada će se prikupljati i u reciklažnom dvorištu, što je detaljnije opisano u Tablica 14 poglavlja 4.2.1.

Jedan od ciljeva Općine Kapela je i Cilj C.2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Ispunjenje cilja postići će se mjerom:

- IZGRADNJA I OPREMANJE RECIKLAŽNIH DVORIŠTA ZA GRAĐEVNI OTPAD

IZGRADNJA I OPREMANJE RECIKLAŽNIH DVORIŠTA ZA GRAĐEVNI OTPAD

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Prema članku 27. pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/2016) jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada. JLS je dužna na svom području u prostorno planskoj dokumentaciji odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, uporabe i

zbrinjavanja građevnog otpada. Trenutno je aktivna izgradnja reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta za građevni otpad na k.č. 943/1 k.o. Kapela. Detaljnije informacije nalaze se u poglavlju 4.2.2.

8 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada već se provode na području Općine Kapela, dok se sustav posebnog prikupljanja biorazgradivog otpada još nije uspostavio.

Kako je ranije opisano, na području Općine Kapela zajedno se prikuplja miješani komunalni otpad i biorazgradivi otpad.

Slijedom navedenog, za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine Kapela u narednom periodu potrebno je primijeniti sljedeće mjere:

- OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA PUTEM SPREMNIKA OD POJEDINIH KORISNIKA I PRIJEVOZ TOG OTPADA DO OVLAŠTENE OSOBE ZA OBRADU TOG OTPADA.
- OSIGURATI REDOVITI ODVOZ MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA KORIŠTENJEM SPECIJALNIH VOZILA KOJIMA ĆE SE SPRIJEČITI RASIPANJE OTPADA TE ŠIRENJE NEUGODNIH MIRISA.
- OSIGURATI KUĆNE KOMPOSTERE ZA GRAĐANE KOJI ŽELE BIORAZGRADIVI OTPAD KOMPOSTIRATI NA RAZINI KUĆANSTVA, TE GRAĐANE EDUCIRATI I SAVJETOVATI PISANIM MATERIJALIMA O NAČINU KOMPOSTIRANJA.

Jedan od ciljeva Općine Kapela je i Cilj C.1.3. Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada iz komunalnog otpada. Ispunjenje cilja postići će se mjerom:

- NABAVA OPREME I VOZILA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE BIOOTPADA

NABAVA OPREME I VOZILA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE BIOOTPADA

Kako bi se počelo odvojeno prikupljati biootpad potrebna je nabavka spremnika, potrebne opreme i vozila za prikupljanje biootpada po kućanstvima. Navedene spremnike potrebno je podijeliti kućanstvima, te isto tako bitno je provoditi mjere poticaja korisnika na odvajanje biootpada kako bi se ostvario cilj C.1.3. definiran PGO RH. Paralelno s navedenom mjerom potrebno je uspostaviti sustav odvoza odvojeno prikupljenog biootpada, kako bi se navedena vrsta otpada ponovno mogla iskoristiti. Moguće je odvojeno prikupljeni biootpad odvoziti u postrojenje za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada, ili kompostirati ga u kućnim komposterima kako bi ponovno bio iskoristiv.

9 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Jedan od ciljeva Općine Kapela je i Cilj 1.2. – Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, biootpad i dr.). Za ostvarenje navedenog cilja potrebno je da Općina Kapela u predstojećem planskom razdoblju nastavi s aktivnostima na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpadnog papira i plastike, te da se potaknu aktivnosti odvajanja i sakupljanja metala, tetrapak ambalaže i krupnog (glomaznog otpada) kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, te edukaciju i informiranje svih sudionika sustava gospodarenja otpadom.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada su Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. – Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, biootpad i dr.) te uključuju:

- IZGRADNJA RECIKLAŽNIH DVORIŠTA
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI
- UVOĐENJE NAPLATE PRIKUPLJANJA I OBRADJE MIJEŠANOG I BIOOTPADA PO KOLIČINI
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Navedene mjere pojašnjene su u poglavlju 7.2. Mjere za gospodarenje opasnim otpadom i poglavlju 6. Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.

10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Popis važnih projekata za provedbu ovog Plana i dostizanje definiranih ciljeva dan je sljedećom tabelom.

Tablica 15. Popis projekata važnih za provedbu Plana

REDNI BROJ	VRSTA PROJEKTA
1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada
2.	Nabava potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja (M.1.1.2.)
3.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti (M.4.1.)
4.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
5.	Izgradnja reciklažnog dvorišta
6.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila (M.1.2.4.)
7.	Sprječavanje ponovnog nastanka otpada i sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš (M.3.1.)
8.	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad
9.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada
10.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini
11.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu
12.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)

11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Kao i kod upravljanja sastavnicama okoliša, tako i gospodarenje otpadom započinje s planiranjem te glavnim ciljevima politike gospodarenja otpadom. Politika gospodarenja otpadom EU-a zahtijeva sprječavanje nastajanja te uporabu otpada. Konačno odlaganje najmanje je preferirana opcija u gospodarenju otpadom.

Uspješno gospodarenje počiva na aktivnom uključivanju različitih dionika: generatora/proizvođača otpada, onih koji otpadom gospodare (prikupljaju, prevoze, obrađuju i sl.) te nadležnih tijela.

Provedbom Plana gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih dionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sustav gospodarenja otpadom temelji se na sljedećem:

- prevencija nastajanja otpada,
- ponovna uporaba,
- materijalna uporaba,
- energetska uporaba ili druge vrste obrade te
- konačno odlaganje ostatnog otpada.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od niza podsustava koji mogu na specifičan način obraditi ili stabilizirati određenu vrstu otpada, pa je potrebno prije donošenja odluka imati cjelovitu sliku o načinu zbrinjavanja i tehnologiji obrade otpada, kao i strateškim opredjeljenjima kako državne tako i lokalne uprave u vezi s gospodarenjem otpadom na određenom području.

Provedbom aktivnosti definiranih Planom, sustav se uspostavlja u svakoj županiji po regionalnom/županijskom konceptu i uspostavlja se jedan centar za gospodarenje otpadom. Teži se povećanju udjela odvojenog prikupljanja otpada, recikliranju i ponovnoj uporabi otpada, prethodnoj obradi otpada prije konačnog odlaganja, smanjenju udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, izdvajanju goriva iz otpada, smanjenju količine otpada koje se odlažu na odlagalištima, smanjenju štetnih utjecaja otpada na okoliš i samoodrživom financiranju sustava gospodarenje komunalnim otpadom.

Za osiguranje kontinuiranog razvoja sustava gospodarenja otpadom troše se značajna financijska sredstva te postoje različite metode financiranja.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Danas se najčešće sredstva za provedbu projekata financiraju iz:

- Javnih izvora:
 - Državni proračun

- Proračun JLS-a i JP(R)S-a i sredstva davatelja javnih usluga i isporučitelja vodnih usluga (u vlasništvu JLS)
- EU Fondovi – Operativni program konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.
- FZOEU
- Krediti banaka
 - Svjetska banka
 - Europska banka za razvoj
 - Europska investicijska banka
- Privatnih izvora
 - Privatna ulaganja u sve vrste obrade otpada
 - Privatna ulaganja u primarno izdvajanje i prikupljanje otpada – postrojenja za reciklažu i skupljanje (javno partnerstvo, koncesije)

U sljedećoj tablici prikazani su izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Kapela.

Tablica 16. Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	MJERA	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Državni proračun, EU fondovi, FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Visina financijskih sredstava predviđena na razini cijele RH a sukladno PGO RH iznose 10.000.000,00 HRK. Financijska sredstva koja mora izdvojiti Općina Kapela trenutno se ne mogu predvidjeti.
2.	MJERA	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, sredstva Komunalac d.o.o. Bjelovar., FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Visina financijskih sredstava predviđena na razini cijele RH a sukladno PGP RH iznose 80.000.000,00 HRK Financijska sredstva koja mora izdvojiti Općina Kapela trenutno se ne mogu predvidjeti.
3.	MJERA	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, EU fondovi, MZOE, FZOEU, HAOP
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000,00 HRK
4.	MJERA	Provođenje akcija prikupljanja otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, sredstva Komunalac d.o.o. Bjelovar.

	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000,00 HRK
5.	MJERA	Izgradnja reciklažnog dvorišta
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, sredstva Komunalac d.o.o. Bjelovar, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.600.000,00 HRK
6.	MJERA	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, sredstva Komunalac d.o.o. Bjelovar, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	500.000,00 HRK
7.	MJERA	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o broju divljih odlagališta.
8.	MJERA	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	300.000,00 HRK
9.	MJERA	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, sredstva Komunalac d.o.o. Bjelovar, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	300.000,00 HRK
10.	MJERA	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, sredstva Komunalac d.o.o. Bjelovar
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Financijska sredstva koja mora izdvojiti Općina Kapela trenutno se ne mogu predvidjeti.
11.	MJERA	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu

	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Financijska sredstva koja mora izdvojiti Općina Kapela trenutno se ne mogu predvidjeti.
12.	MJERA	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Kapela, Proračun susjedne JLS ⁶ , sredstva Komunalac d.o.o. Bjelovar, FZOEU, EU, privatna ulaganja
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.500.000,00 HRK

⁶ Ukoliko se potpiše ugovor o zajedničkoj izgradnji i korištenju sortirnice

12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sljedećom tabelom iznijeti su rokovi izvršenja pojedinih mjera koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Kapela.

Tablica 17. Rokovi i nositelji izvršenja plana

BR.	MJERA	NOSITELJ	ROK	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada	MZOE Općina Kapela Komunalac d.o.o. Bjelovar	2022.						
2.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja	FZOEU Općina Kapela Komunalac d.o.o. Bjelovar	2020.						
3.	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	Općine Kapela Bjelovarsko-bilogorska županija Civilno društvo MZOE FZOEU HAOP	2022.						
4.	Provođenje akcija prikupljanja otpada	Općina Kapela Komunalac d.o.o. Bjelovar	2022.						
5.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	Općina Kapela	2019.						
6.	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	Općina Kapela Komunalac d.o.o. Bjelovar	2020.						
7.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	Općina Kapela	2020.						
8.	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad	Općina Kapela	2020.						
9.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	Općina Kapela Komunalac d.o.o. Bjelovar	2020.						
10.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	Općina Kapela MZOE	2018-						

BR.	MJERA	NOSITELJ	ROK	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
11.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	Općina Kapela Komunalac d.o.o. Bjelovar	Kontinuirano						
12.	Izgradnja postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	Općina Kapela Susjedna JLS ⁶ Komunalac d.o.o. Bjelovar	2020.						

13 POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18)
2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)
3. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)
4. Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)
5. Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17)
6. Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)
7. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02)
8. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. do 2022. godine (NN 03/17)
9. Zakon o komunalnom gospodarstvu NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15).
10. Prostorni plan Bjelovarsko-bilogorske županije (SG BBŽ 02/01, 13/04, 07/09)
11. Prostorni plan uređenja Općine Kapela (SG BBŽ 07/06, 01/14, 06/16)